

Wijkscan Oud-Oost

Een beeld van de populatie in
Amsterdam Oud-Oost

Agenda

⊙ **Introductie**

- ⊙ Demografische en maatschappelijke inzichten
- ⊙ Gezondheid en leefstijl
- ⊙ Zorggebruik

Introductie

Een wijkscan voor Oud-Oost met inzichten die te herleiden zijn naar het 4D model.

- ⊙ Deze wijkscan is bedoeld om Oud-Oost beter te begrijpen
- ⊙ De kenmerken die we hebben bekeken bevinden zich op alle 4 de assen van het 4D model (later in deze bijeenkomst meer uitgebreid besproken), waarbij we een selectie hebben gemaakt van de meer opvallende kenmerken in Oud-Oost
- ⊙ We gebruiken hiervoor een combinatie van verschillende databronnen
 - CBS Microdata: Demografische, sociaal-maatschappelijke kenmerken en zorggebruik
 - Gezondheidsmonitor GGD'en: Leefstijl
 - CBS Statline: Demografische kenmerken

4D-MODEL Professional Subitems © Jacqueline van Riet & Nikki Makkes, Stichting Overvecht Gezond

Introductie

Ahti methodiek

- ⊙ **Inzicht in Oud-Oost.** We starten steeds met inzichten over Oud-Oost
- ⊙ **Spiegelen met een benchmark.** Vervolgens spiegelen we de inzichten aan de rest van Amsterdam of Nederland.
- ⊙ **Verdiepen in profielen.** Wanneer nodig verdiepen we in specifieke profielen. We maken daarvoor subgroepen van inwoners door verschillende combinaties te maken over 5 verschillende persoonskenmerken: *leeftijd, geslacht, migratieachtergrond, huishouden en inkomen*.
 - ⊙ Bijv: zijn het vooral de ouderen in éénpersoonshuishoudens die grootzorgverbruikers zijn?
- ⊙ **Vergelijken met een vergelijkbare wijk in Amsterdam.** Deze persoonskenmerken gebruiken we ook om wijken met elkaar te vergelijken: wanneer we Oud-Oost naast een vergelijkbare wijk in Amsterdam leggen, wat zouden we dan mogen verwachten van het zorggebruik?

Persoonskenmerken die worden gebruikt voor het samenstellen van profielen en vergelijkbare wijken

Leeftijd

Geslacht

Migratieachtergrond

Samenstelling huishouden

Inkomen

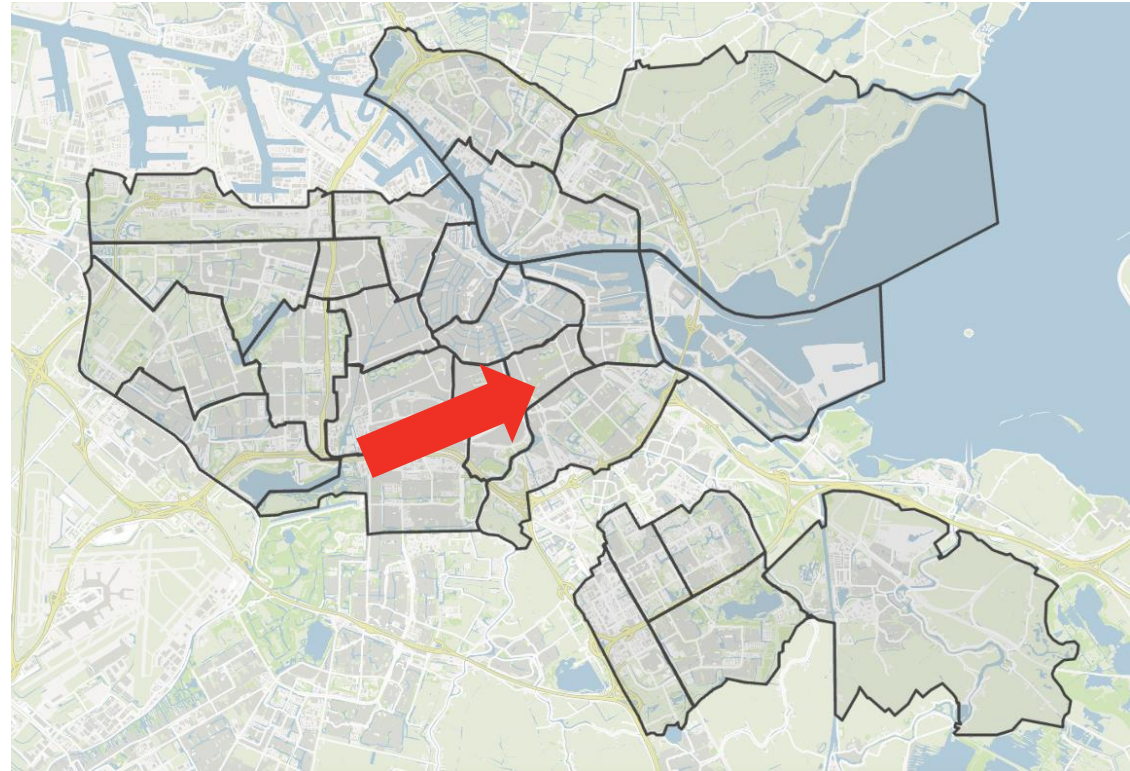

Introductie

Een algemene indruk van Oud-Oost

- ⊙ In Oud-Oost wonen ± 36.000 inwoners
- ⊙ In Amsterdam wonen ± 873.000 inwoners
- ⊙ Oud-Oost maakt ongeveer 4% van Amsterdam uit wat betreft het aantal inwoners

- ⊙ Oud-Oost bestaat uit 4 wijken (110 wijken in Amsterdam)
 - Dapperbuurt
 - Transvaalbuurt
 - Oosterparkbuurt
 - Weesperzijde
- ⊙ Oud-Oost bestaat uit 12 buurten (518 buurten in Amsterdam)

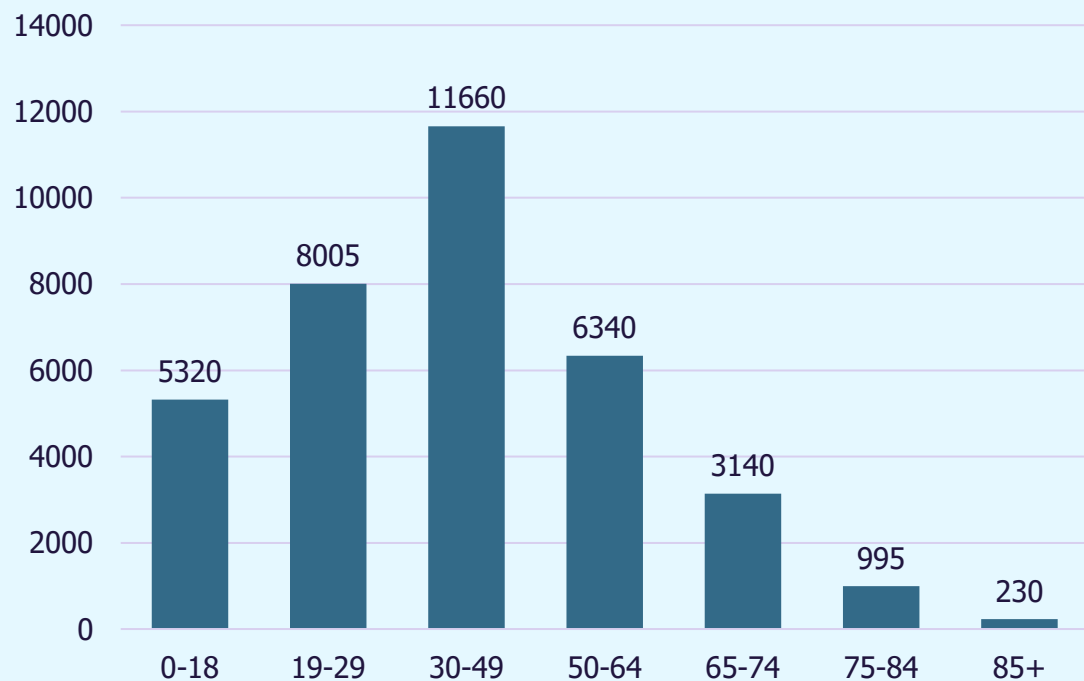

Agenda

- ⊙ Introductie
- ⊙ **Demografische en maatschappelijke inzichten**
- ⊙ Gezondheid en leefstijl
- ⊙ Zorggebruik

In Oud-Oost worden zowel de jeugd als de 75+'ers iets minder goed vertegenwoordigd dan in de rest van Amsterdam

Leeftijdsverdeling in Oud-Oost

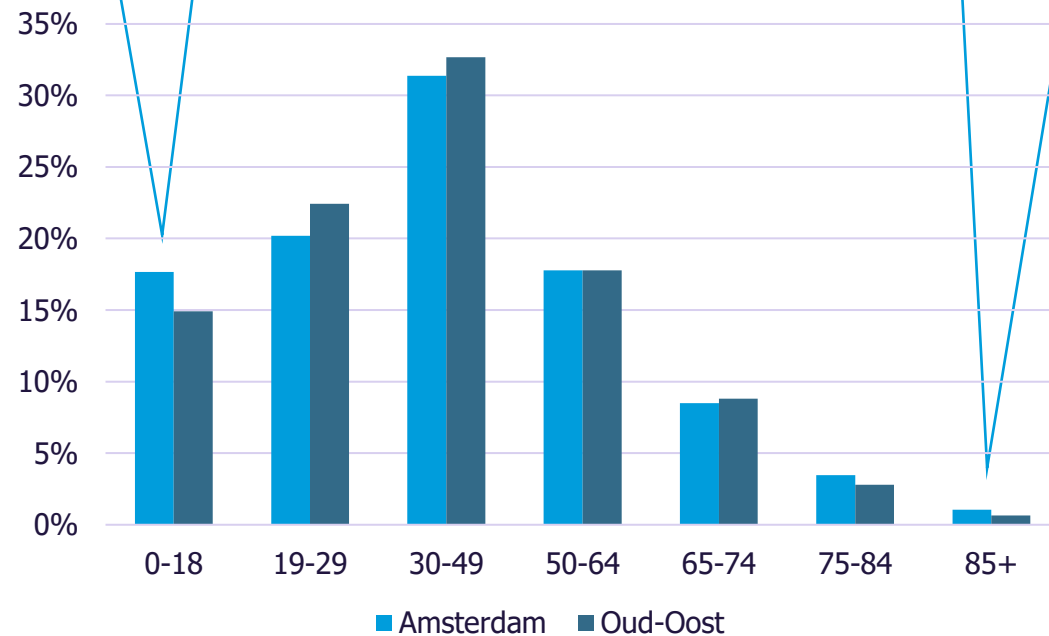

De grootste groep is tussen de 30 en 49 jaar.

We zien dat in Oud-Oost de jeugd wat minder vertegenwoordigd is dan in de rest van Amsterdam

Ook zijn er relatief wat minder 85+'ers in vergelijking met Amsterdam (230 totaal in Oud-Oost)

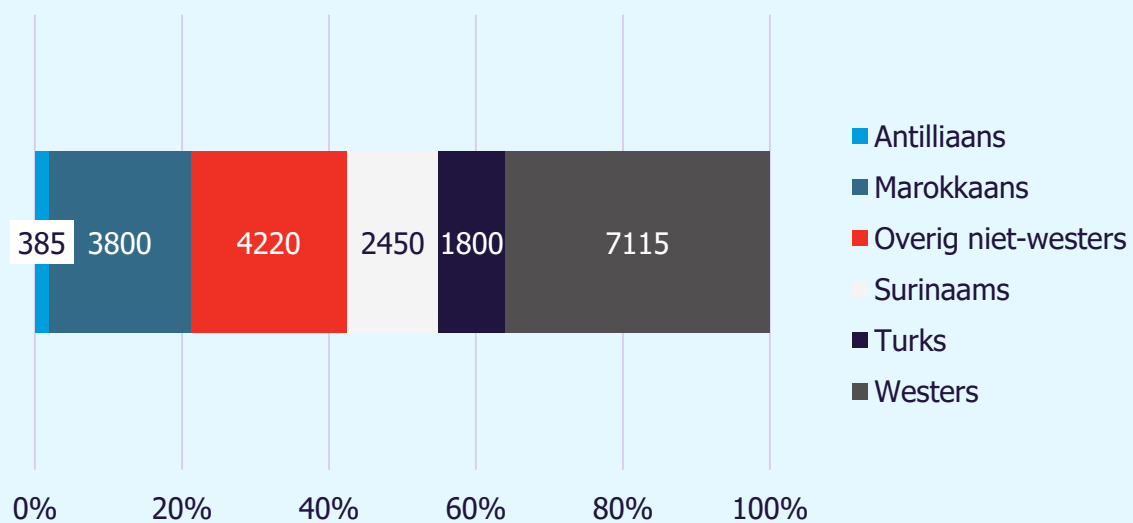
Leeftijden Oud-Oost vs Amsterdam

Qua migratieachtergrond lijken de inwoners van Oud-Oost op de rest van Amsterdam.

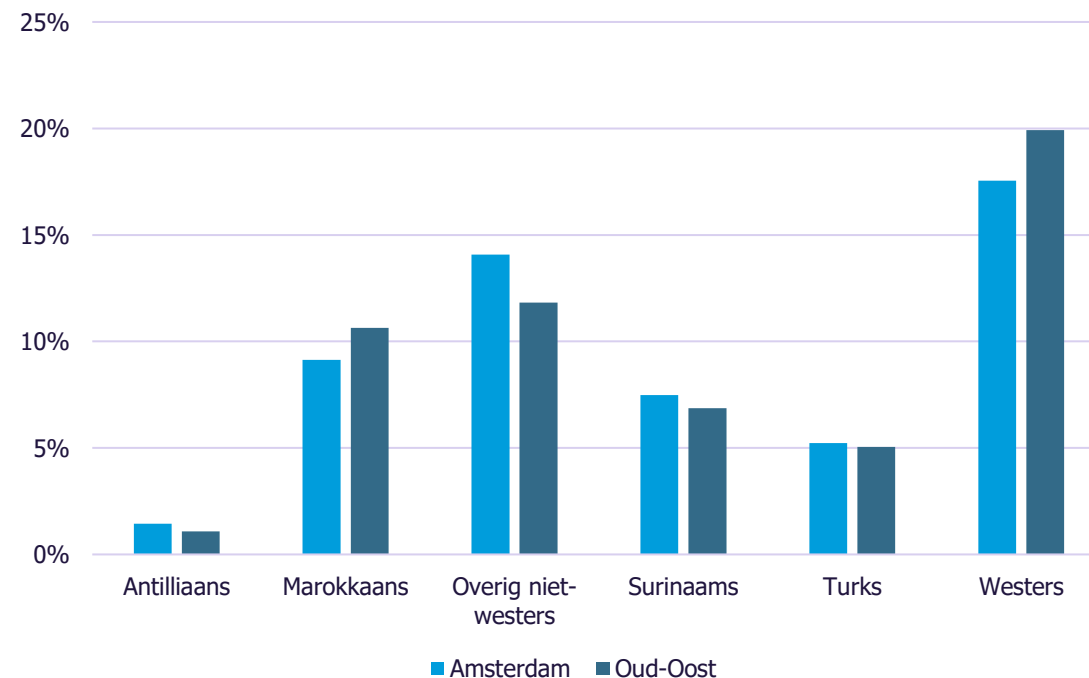
🎯 **55%** van de inwoners van Oud-Oost heeft een migratieachtergrond.

Inwoners met migratieachtergrond Oud-Oost

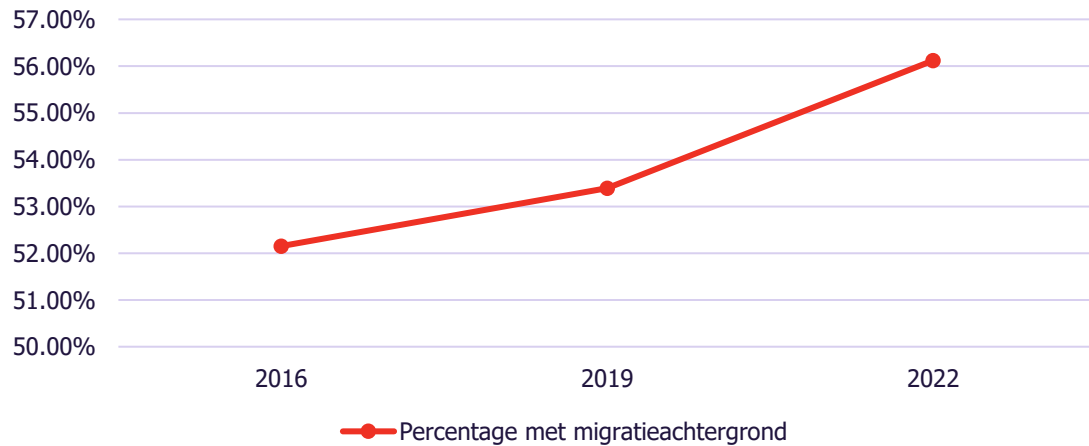
🎯 Oud-Oost wijkt niet veel af van de Amsterdamse cijfers.

Inwoners met migratieachtergrond Oud-Oost vs Amsterdam

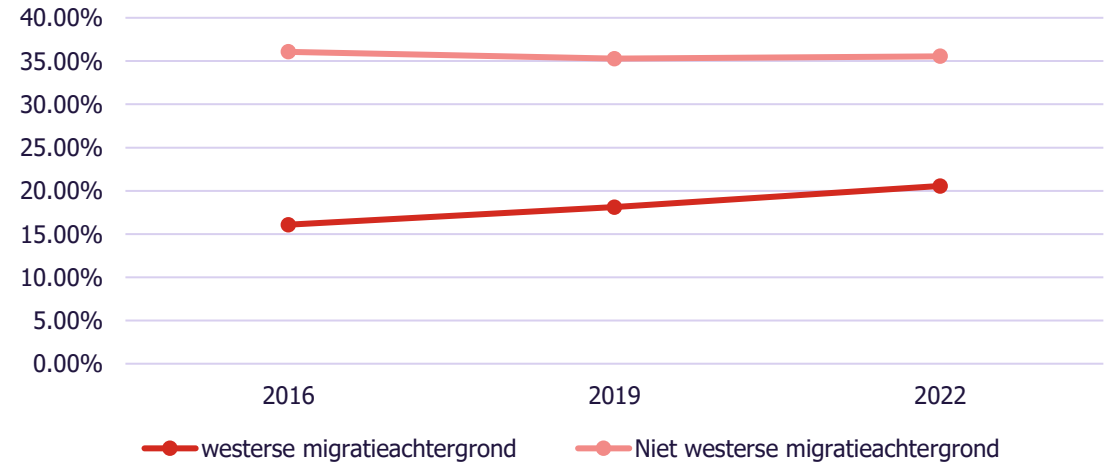

Het aandeel inwoners met een migratieachtergrond stijgt over de afgelopen jaren in Oud-Oost.

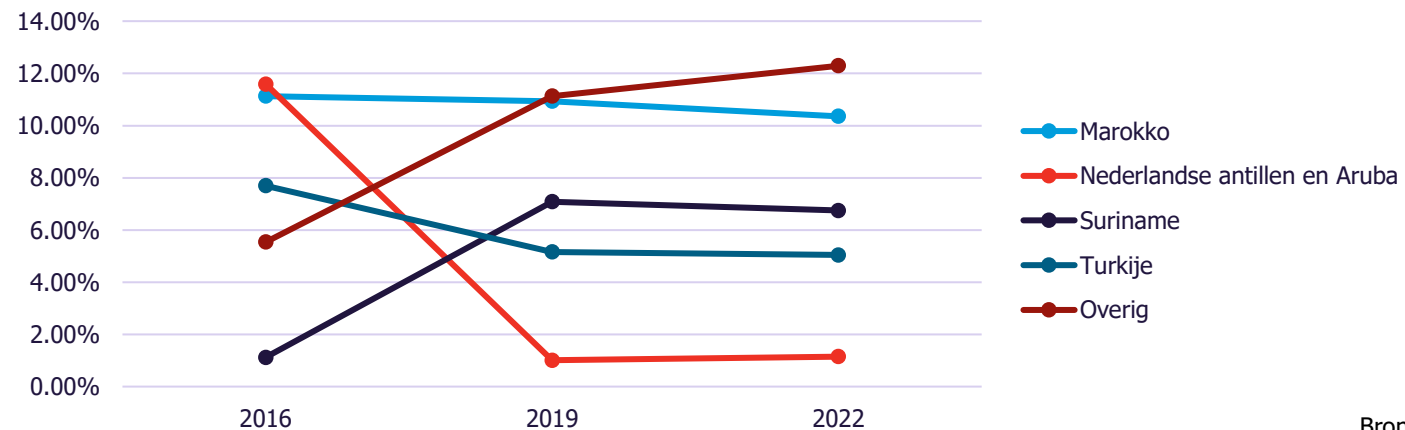
Aandeel inwoners met migratieachtergrond stijgt

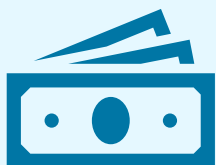
Alleen inwoners met een westerse migratieachtergrond nemen toe

Alle niet-westerse migratieachtergronden nemen af

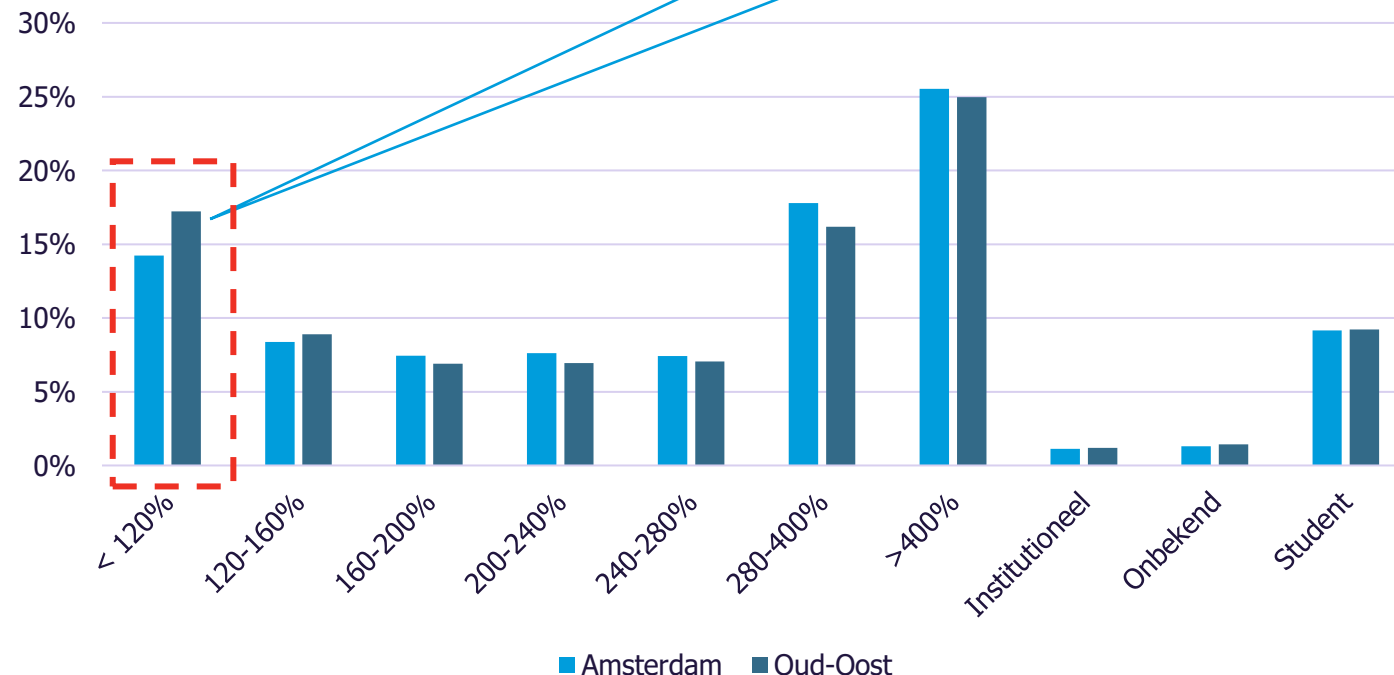
In Oud-oost wonen veel mensen uit hogere inkomensklassen, maar ten opzichte van de rest van Amsterdam is Oud-Oost minder welvarend.

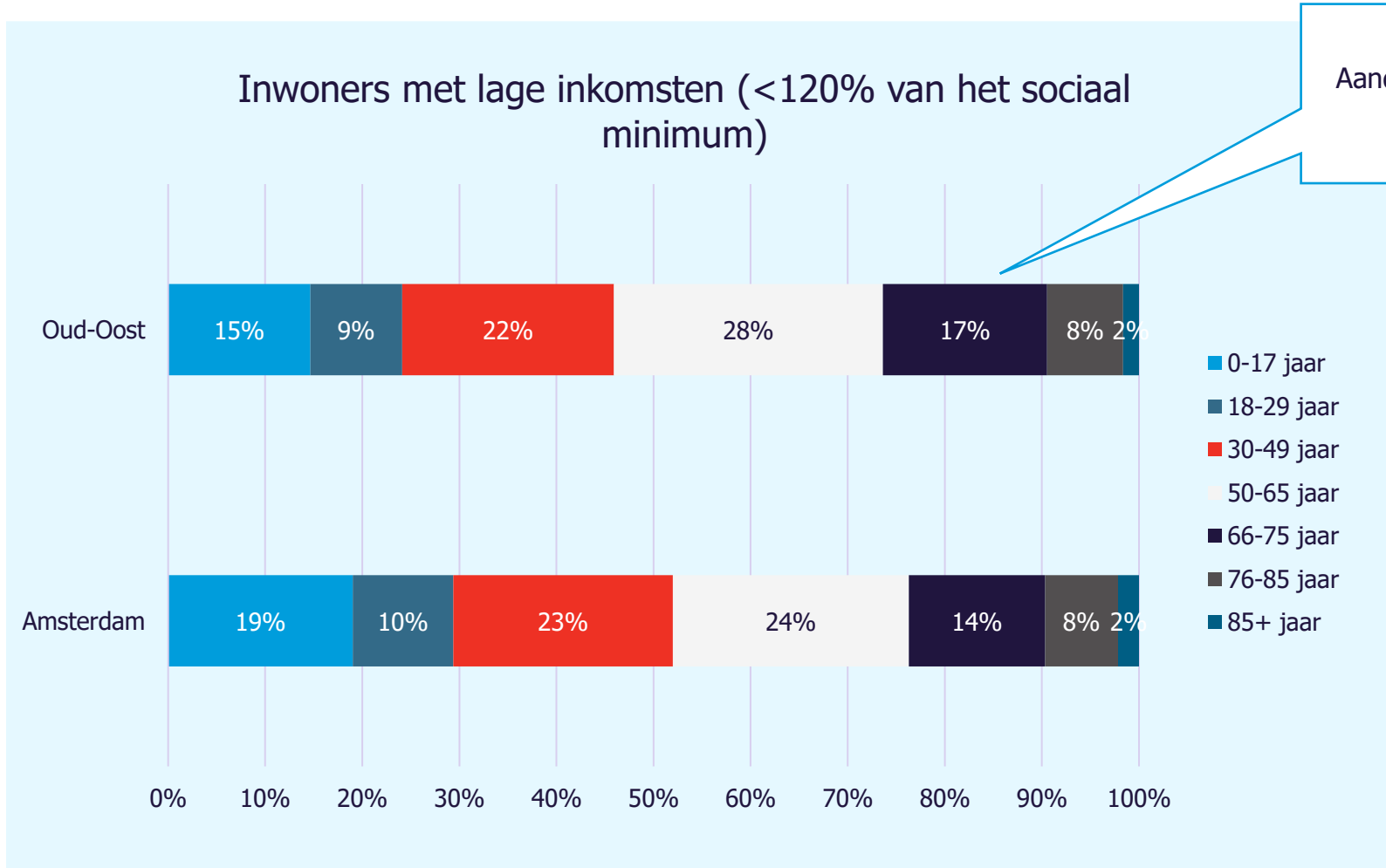
1 op 4

inwoners komt uit een huishouden met inkomen van meer dan **400% boven het sociaal minimum.**

Inkomen ten opzichte van het social minimum

De groep inwoners met lage inkomens bestaat vooral uit 50-65 jarigen. Het aandeel 65+'ers in deze groep is relatief laag in Oud-Oost.

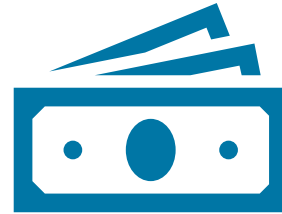

Aandeel 65+ is 27% in Oud-Oost, 24% in Amsterdam.

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen van ahti op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020).

Echter, in Oud-Oost hebben ouderen veelal toch lage inkomens, zelfs lager dan in de rest van Amsterdam.

41% van de 65+'ers heeft een besteedbaar inkomen van minder dan 120% van het sociaal minimum.

In Amsterdam is dit gemiddeld slechts **28%** van de 65+'ers.

In Oud-Oost is het aandeel inwoners met schulden hoger dan het Amsterdams gemiddelde. Ook het percentage in de bijstand is hoger dan in Amsterdam.

Schulden

- ⊙ **27.5%** van de inwoners in Oud-Oost heeft een negatief vermogen
- ⊙ In Amsterdam is dit **25.7%**

- ⊙ **10.4%** van de inwoners heeft zelfs schulden >20.000 euro.
- ⊙ In Amsterdam is dit **8.7%**.

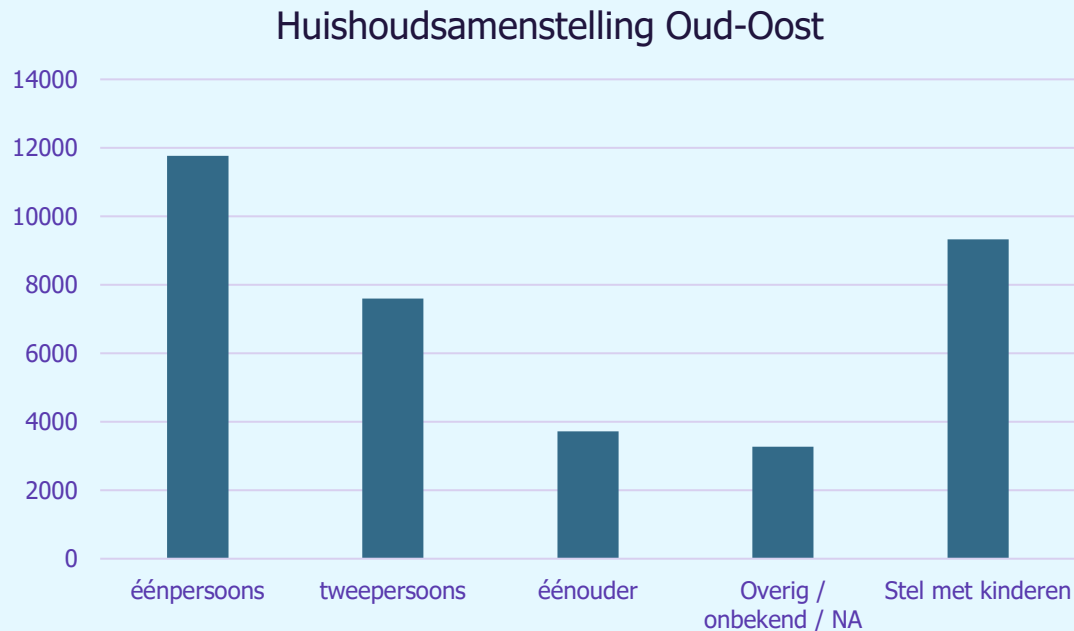
Bijstand

In Oud-Oost zit **9.4%** van de inwoners in de bijstand.

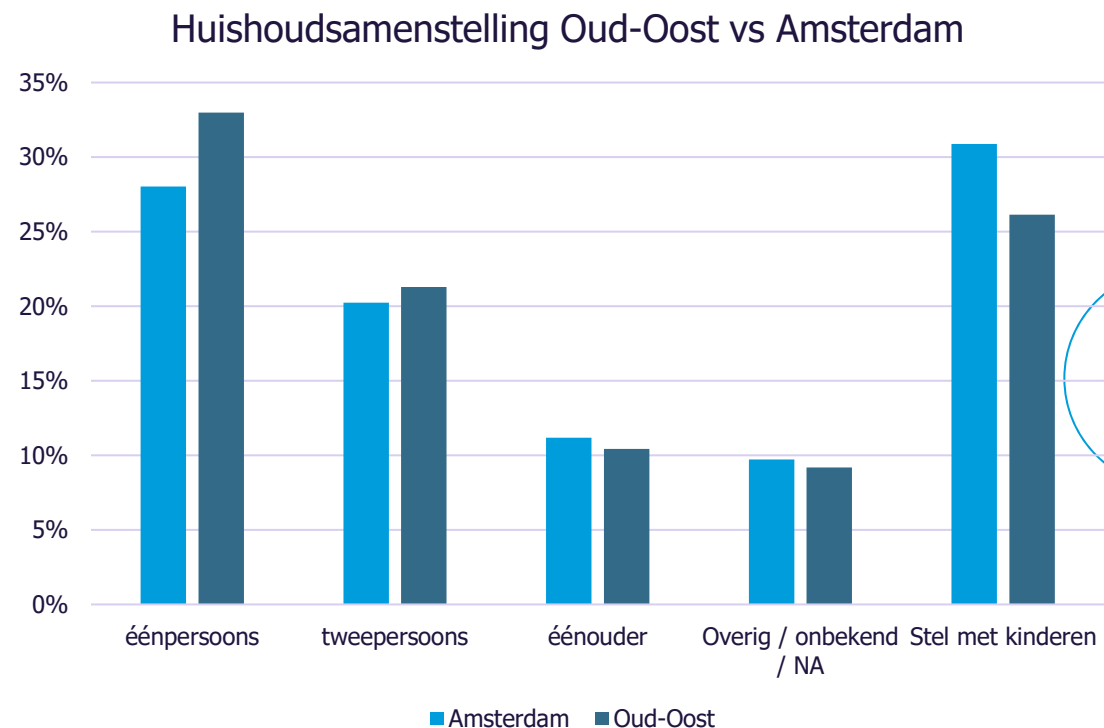
In Amsterdam is dit **7%** van de totale inwoners.

Grootste aandeel huishoudens in Oud-Oost zijn éénpersoons huishoudens. Stellen met kinderen worden minder vertegenwoordigd dan in de rest van Amsterdam.

- ⊙ In Oud-Oost zijn **1 op de 3** huishoudens éénpersoonshuishoudens
- ⊙ Éénpersoonshuishoudens komen vaker voor dan andere huishoudtypes.

- ⊙ In vergelijking met Amsterdam zijn er iets minder stellen met kinderen in oud-Oost, maar iets meer éénpersoons huishoudens.

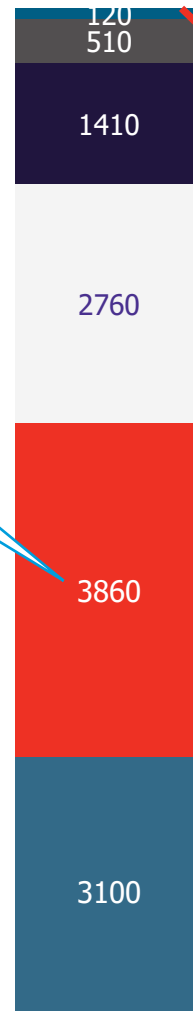

De meeste éénpersoonshuishoudens zijn tussen de 30 en 49 jaar. Slechts een klein deel is 65+.

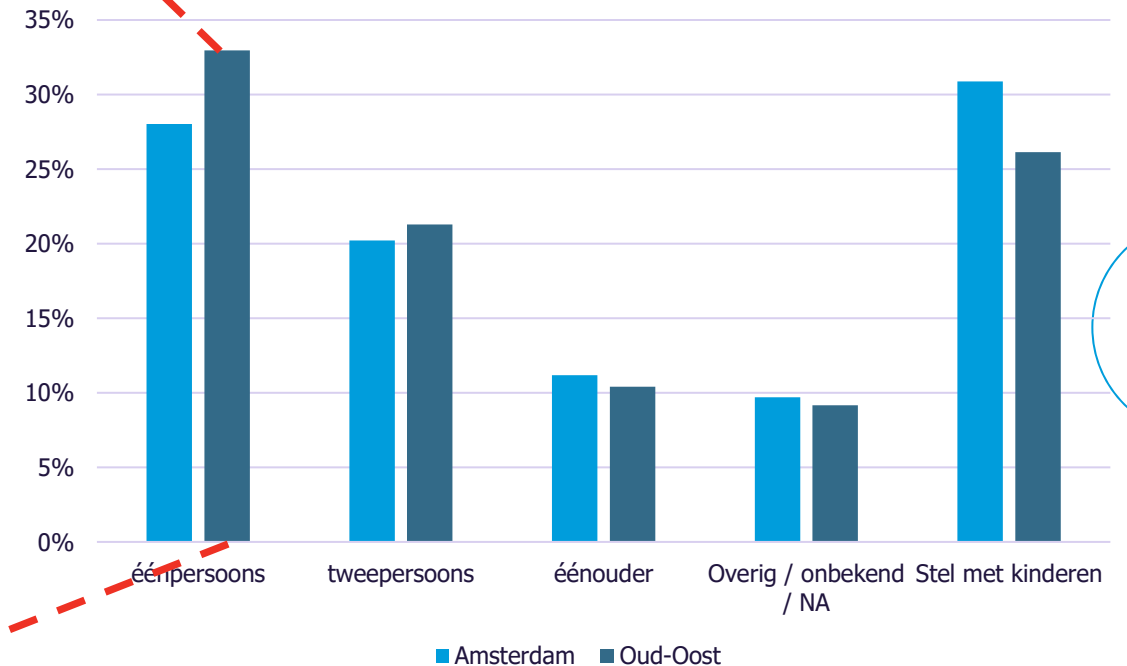
De meeste éénpersoons huishoudens vallen in de leeftijdscategorie 30-49 jaar (1 op de 3)

Slechts 17% is 65+

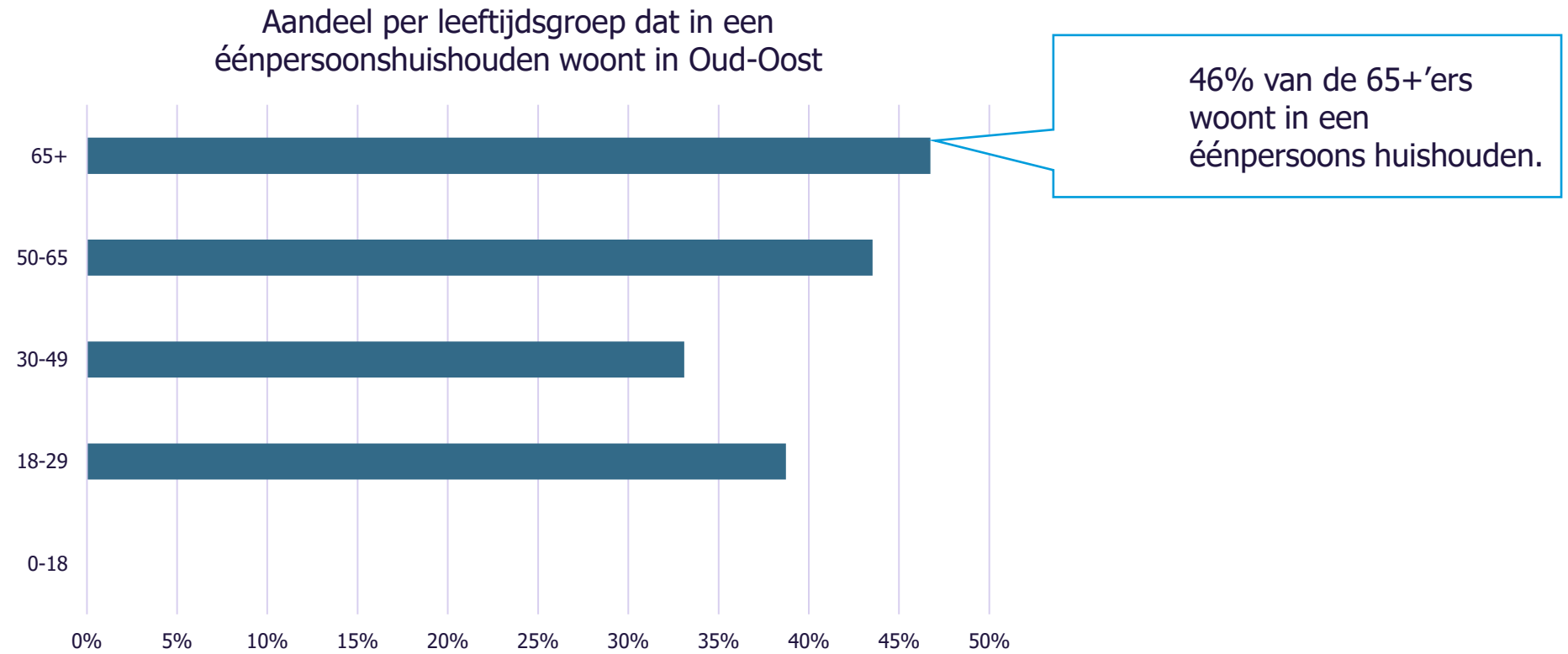
- 85+ jaar
- 76-85 jaar
- 66-75 jaar
- 50-65 jaar
- 30-49 jaar
- 18-29 jaar
- 0-17 jaar

Huishoudsamenstelling Oud-Oost vs Amsterdam

Wel woont bijna de helft van de 65+'ers in Oud-Oost in een éénpersoonshuishouden.

Agenda

- ⊙ Introductie
- ⊙ Demografische en maatschappelijke inzichten
- ⊙ **Gezondheid en leefstijl**
- ⊙ Zorggebruik

In Oud-Oost voelt meer dan driekwart zich goed over de gezondheid, vergelijkbaar met de rest van het land en Amsterdam.

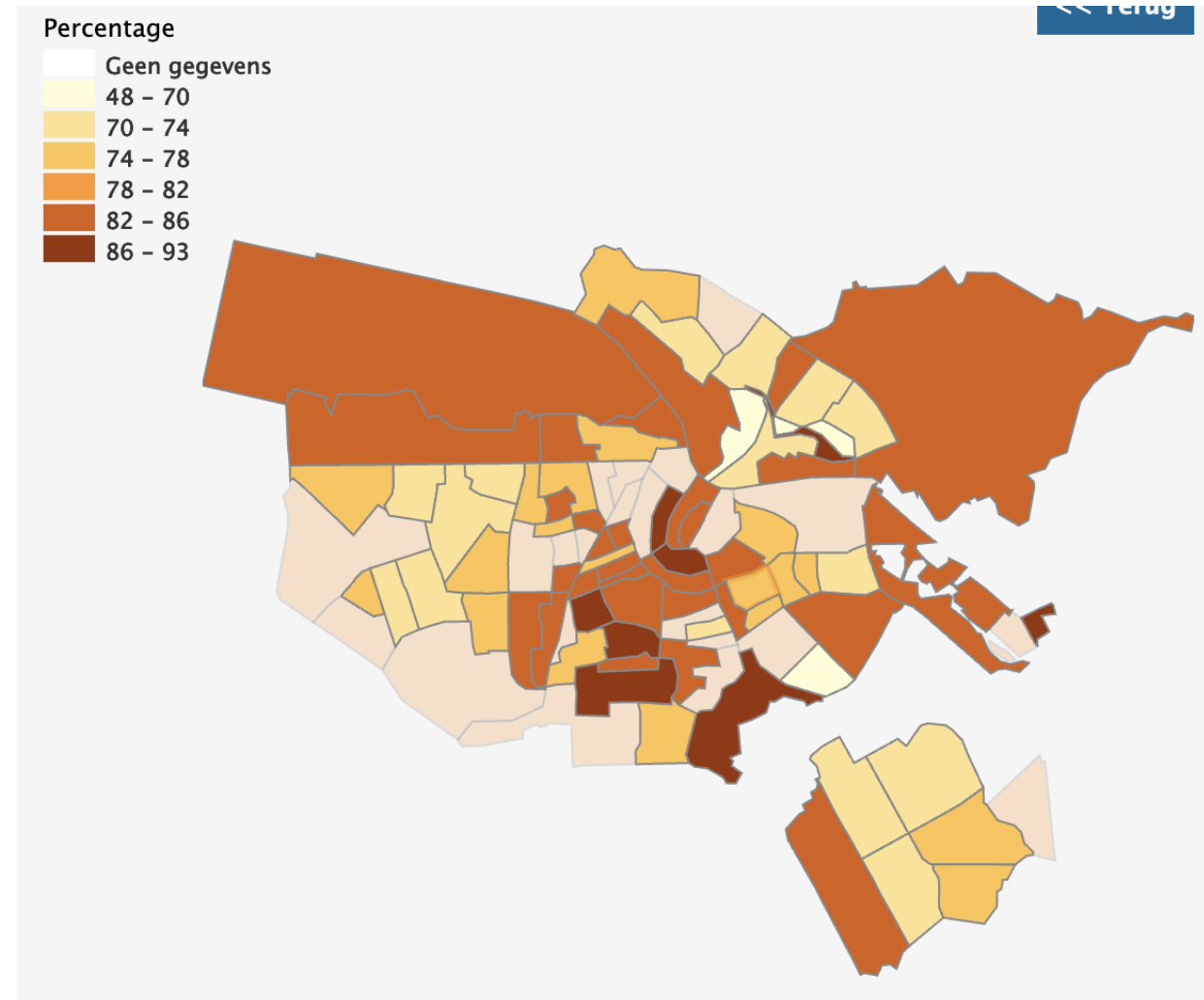
Dit is het percentage personen van 18 jaar en ouder met antwoordcategorie 'zeer goed' of 'goed' op de vraag naar de algemene gezondheidstoestand.

Nederland & Amsterdam

- ⦿ In 2020 geeft zowel in Nederland als in Amsterdam **78%** aan zich goed of zeer goed te voelen over de algemene gezondheidstoestand.

Oud-Oost

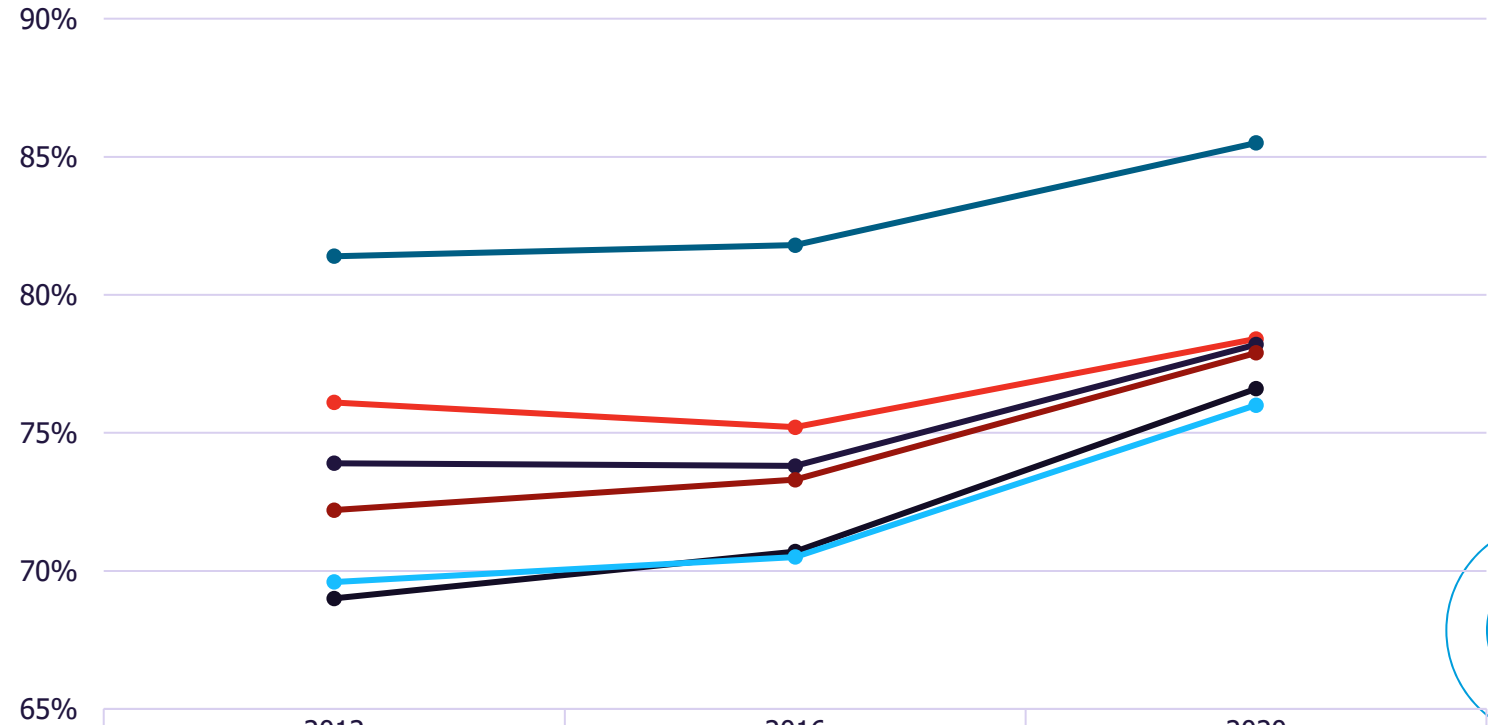
- ⦿ In de wijken van Oud-Oost ligt de ervaren gezondheid tussen **76%** en **86%**
 - In de wijk Weesperzijde is de ervaren gezondheid relatief hoog (86%) ten opzichte van de andere 3 wijken

Ervaren gezondheid stijgt de afgelopen jaren, zowel in Oud-Oost als in Amsterdam en landelijk.

- De ervaren gezondheid is sinds 2012 iets gestegen. Zowel landelijk als in Amsterdam als in Oud-Oost.
- De Weesperzijde steekt boven de andere wijken uit

Ontwikkeling in Ervaren gezondheid

	2012	2016	2020
—●— Nederland	76%	75%	78%
—●— Amsterdam	74%	74%	78%
—●— Weesperzijde	81%	82%	86%
—●— Oosterparkbuurt	72%	73%	78%
—●— Dapperbuurt	69%	71%	77%
—●— Transvaalbuurt	70%	71%	76%

Eenzaamheid neemt toe. Amsterdam en ook Oud-Oost zijn relatief eenzaam.

Gebruikte cijfers over eenzaamheid bij personen van 18 jaar en ouder. Dit percentage is gebaseerd op de eenzaamheidsschaal, een vragenlijst om eenzaamheid te meten die bestaat uit elf uitspraken over emotionele eenzaamheid en sociale eenzaamheid.

Nederland

- ⦿ In Nederland is eenzaamheid toegenomen in de afgelopen jaren tot **47%**

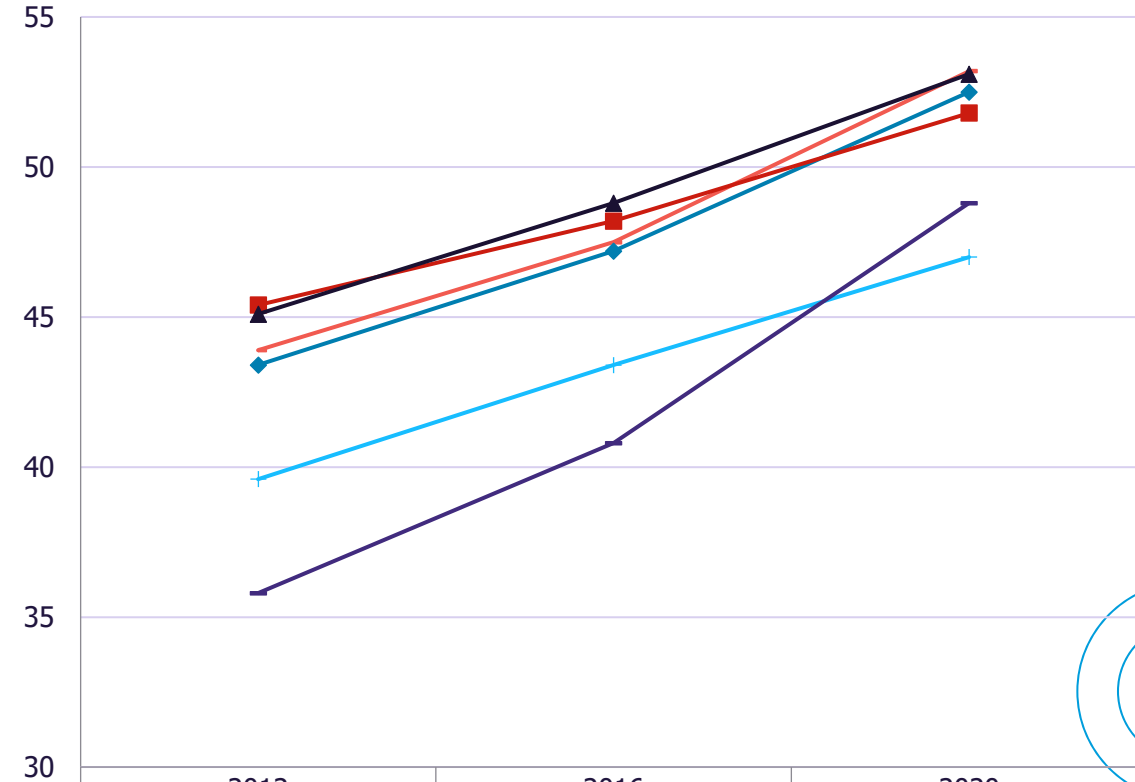
Amsterdam

- ⦿ In Amsterdam is ook een stijging te zien, tot **53%**
- ⦿ Amsterdam is relatief eenzaam tov Nederland

Oud-Oost

- ⦿ In de wijken in Oud-Oost is ook overal een toename in eenzaamheid te zien over de afgelopen jaren
- ⦿ **Tussen 49-53%** geeft aan zich weleens eenzaam te voelen
- ⦿ Eenzaamheid ligt overal boven het Nederlands gemiddeld

Ontwikkeling in eenzaamheid

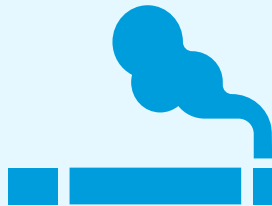

	2012	2016	2020
Nederland	39.6	43.4	47
Amsterdam	43.9	47.5	53.2
Weesperzijde	35.8	40.8	48.8
Oosterparkbuurt	43.4	47.2	52.5
Dapperbuurt	45.4	48.2	51.8
Transvaalbuurt	45.1	48.8	53.1

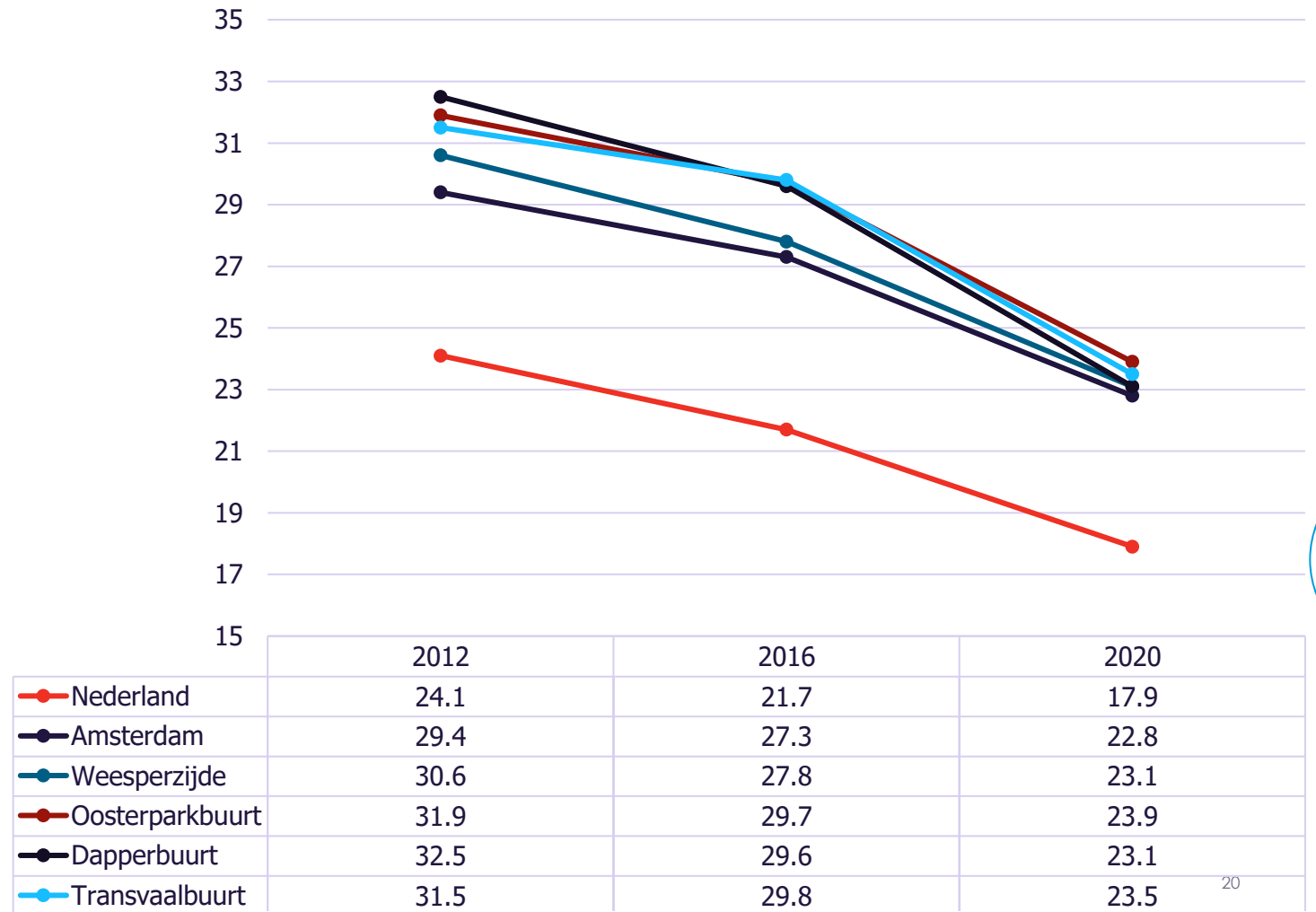
Roken neemt over het algemeen af, maar in Amsterdam en ook in Oud-Oost wordt nog wat meer gerookt dan in de rest van Nederland.

In Oud-oost rookt in 2020 bijna **1 op de 4** inwoners weleens (23-24%).

In Nederland is dit slechts **18%**.

Rookt weleens

In Oud-Oost heeft 3 à 4 op de 10 inwoners overgewicht. In Nederland is dit meer dan 5 op de 10.

Inwoners met BMI > 25 (zelf gerapporteerd)

Nederland

- ⊙ **Meer dan de helft** van de Nederlanders heeft overgewicht

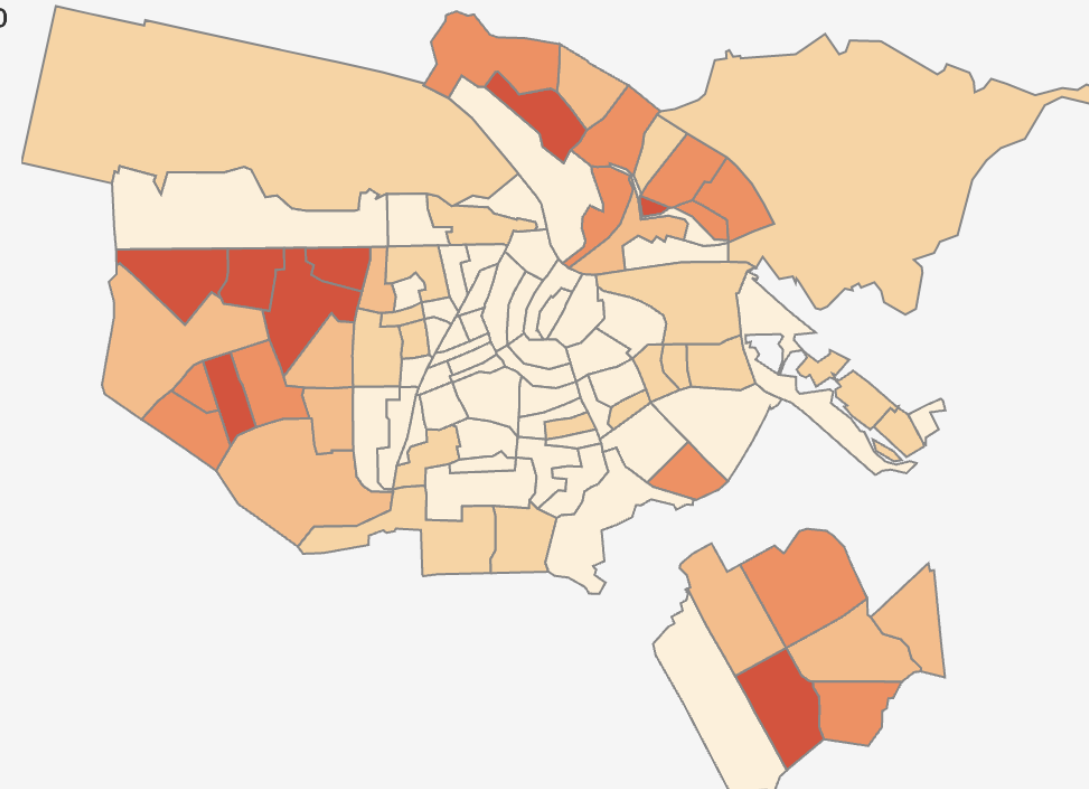
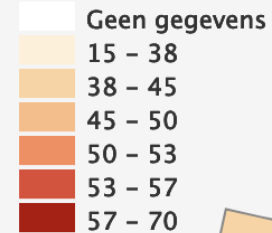
Amsterdam

- ⊙ In Amsterdam is dit iets lager, **41%**

Oud-Oost

- ⊙ In Oud-Oost is relatief weinig overgewicht, met een percentage overgewicht per wijk tussen de **29 en 39%**
- ⊙ Deze percentages blijven over de jaren nagenoeg stabiel

Percentage

In Oud-Oost wordt relatief veel gedronken, zowel ten opzichte van Nederland als ten opzichte van de rest van Amsterdam.

Er is sprake van zwaar drinken wanneer minstens één keer per week meer dan vier (vrouwen) of zes (mannen) glazen alcohol op één dag gedronken worden.

Nederland

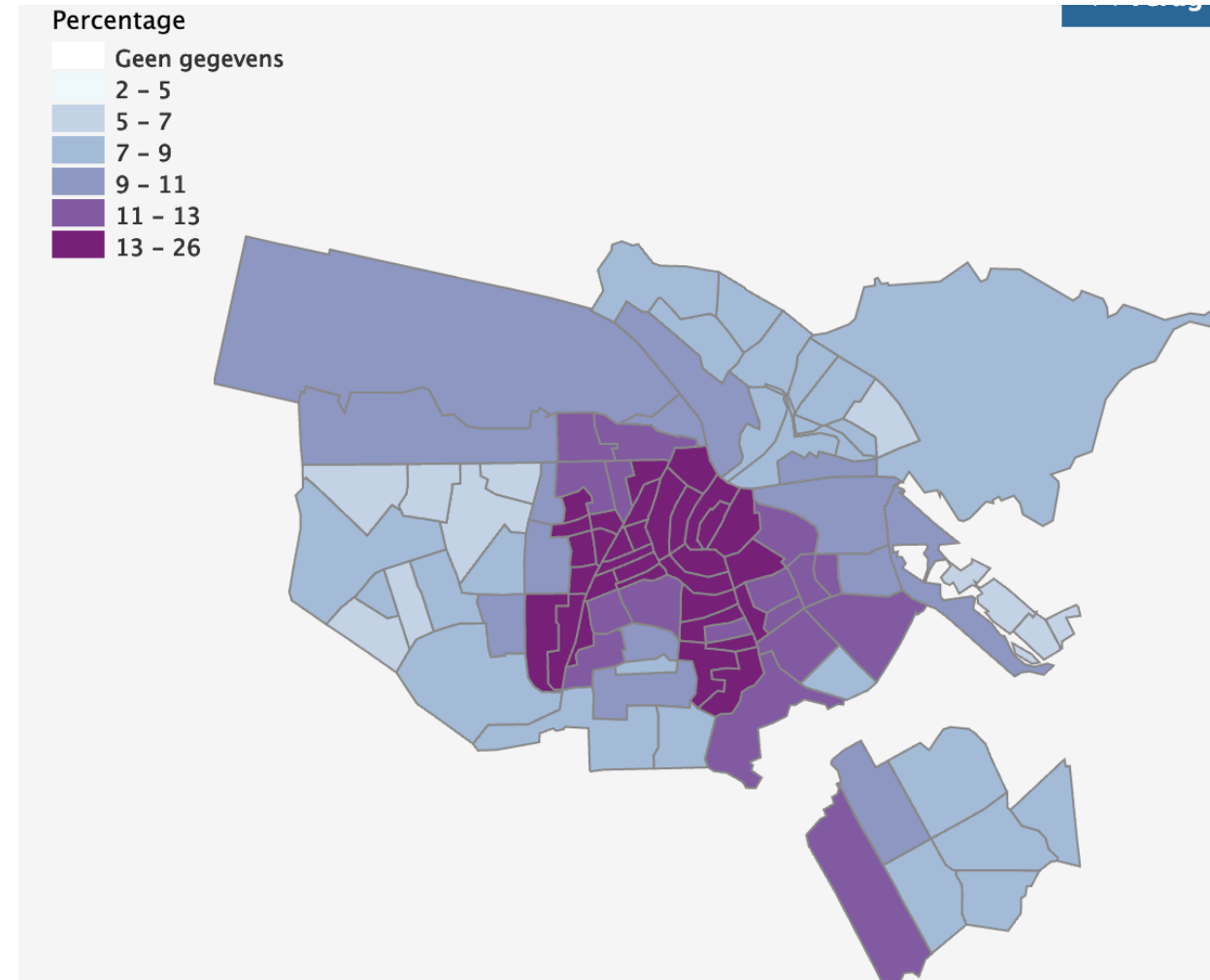
- ⊙ Alcoholgebruik neemt over de afgelopen jaren af in Nederland sinds 2012
- ⊙ In 2020 is **8.4%** een zware drinker

Amsterdam

- ⊙ In Amsterdam ligt het alcoholgebruik hoger dan het Nederlands gemiddelde
- ⊙ In 2020 is **10.9%** een zware drinker

Oud-Oost

- ⊙ In Oud-Oost ligt het percentage zware drinkers tussen de **11.6 en 14.1%**
- ⊙ In Oud-Oost wordt relatief veel gedronken tov het Amsterdamse gemiddelde

In Oud-Oost wordt relatief veel gesport in vergelijking met het landelijk gemiddelde.

Dit is het percentage personen van 18 jaar en ouder dat minstens een keer per week aan sport doet.

Nederland

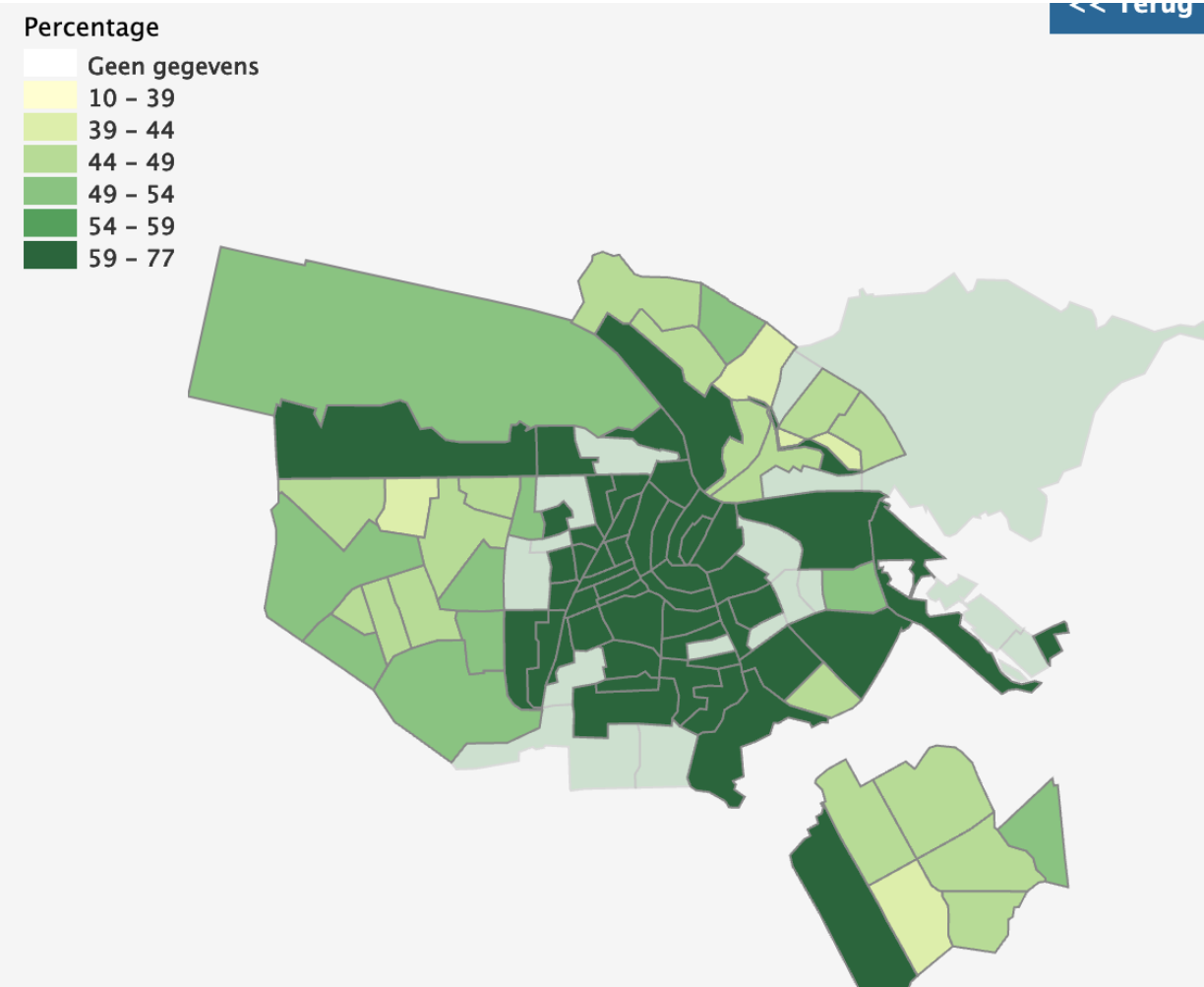
- ⊙ Bijna de helft van de Nederlanders doet minstens 1x per week aan sport - **49%**

Amsterdam

- ⊙ In Amsterdam is dit iets meer - **56%**

Oud-Oost

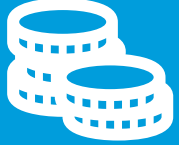
- ⊙ In de wijken in Oud Oost ligt dit percentage relatief hoog voor Amsterdam, namelijk tussen de **56 en 69%**. Vooral in de Weesperzijde wordt veel gesport

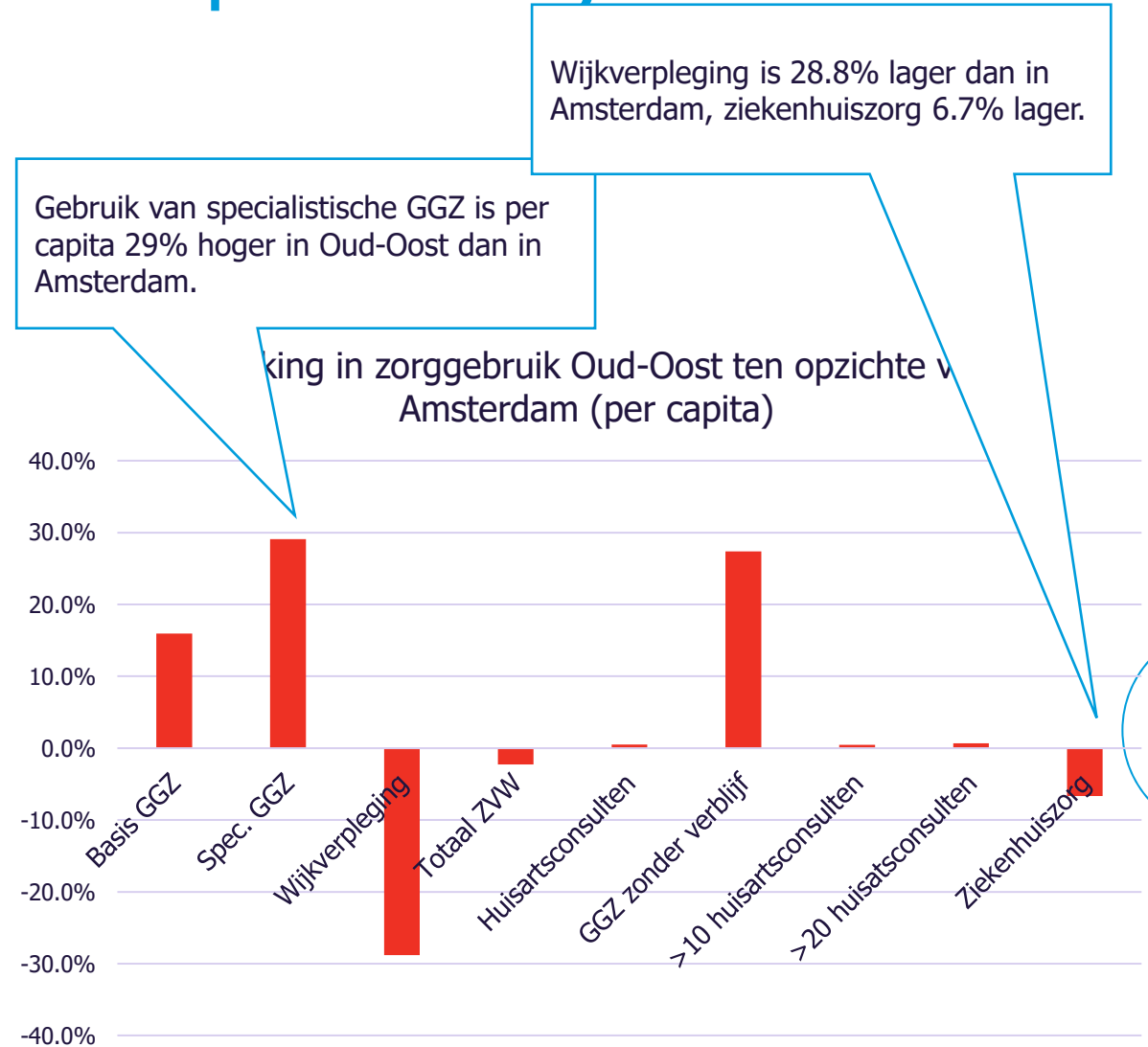

Agenda

- ⊙ Introductie
- ⊙ Demografische en maatschappelijke inzichten
- ⊙ Gezondheid en leefstijl
- ⊙ **Zorggebruik**

In vergelijking met Amsterdam is het totale zorggebruik in Oud-Oost iets lager. Het gebruik van GGZ (basis en specialistisch) is echter wel opvallend hoog.

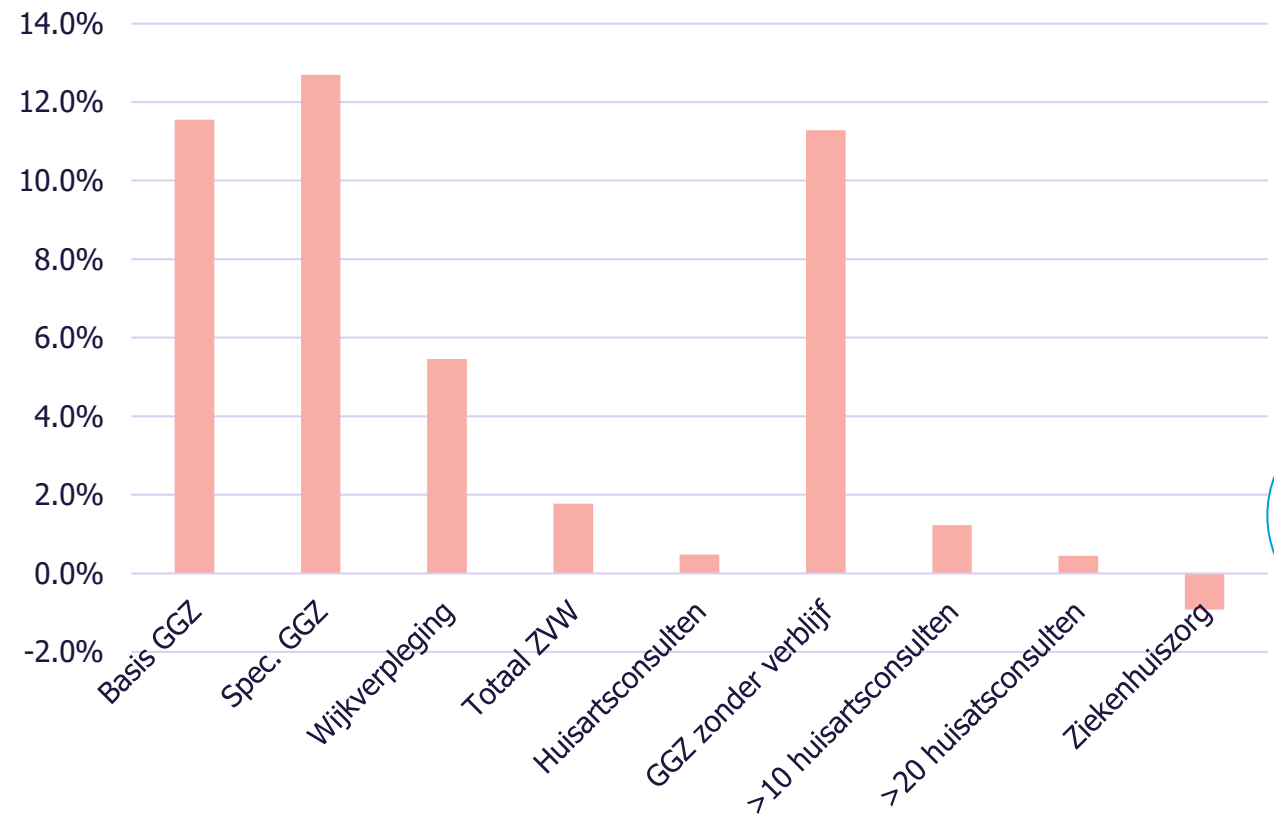
Type zorggebruik	Aantal inwoners dat gebruik maakt van	ZVW Kosten
		
Totaal Oud-Oost	± 36.000	± 80.8 milj.
Huisartsconsulten	± 26.000	± 1.5 milj.
Ziekenhuiszorg	± 19.500	± 36.2 milj.
Basis GGZ	± 710	± 766 duizend
Spec. GGZ Totaal	± 1.900	± 14.6 milj.
Spec. GGZ zonder verblijf	± 1.800	± 8.8 milj.
Wijkverpleging (vanuit zvw)	± 600	± 3.8 milj.

Echter, wanneer we corrigeren voor de samenstelling van de wijk, is het zorggebruik in Oud-Oost op bijna alle typen zorg hoger dan verwacht.

- ⊙ Op bijna elk van de onderzochte typen zorggebruik is de zorgvraag in Oud-Oost hoger dan we zouden mogen verwachten op basis van de samenstelling van de wijk.
- ⊙ Alleen ziekenhuiszorg kosten zijn 1% lager dan verwacht.
- ⊙ Vooral in de GGZ blijkt de zorgvraag hoger dan verwacht, maar ook in de wijkverpleging, waar deze in vergelijking met Amsterdam nog niet opviel.

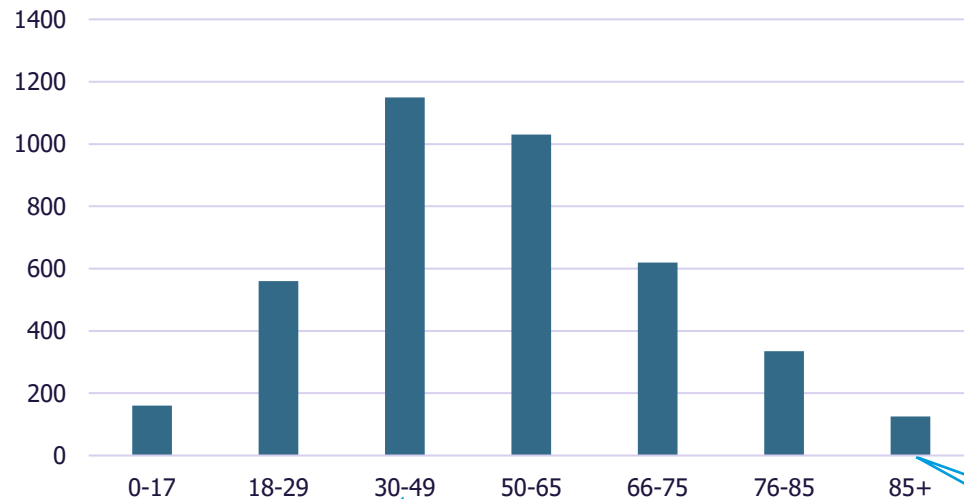
Afwijking in zorggebruik Oud-Oost t.o.v. vergelijkbare wijk in Amsterdam

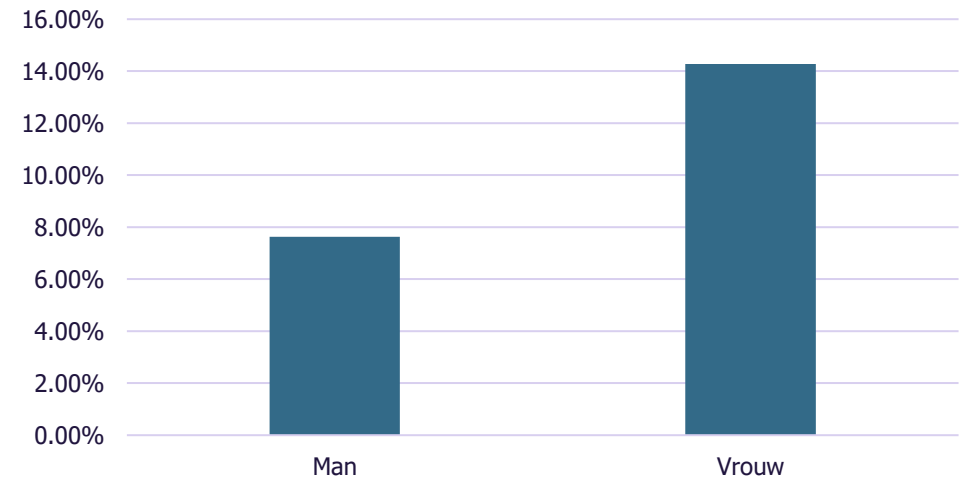
Verdieping grootzorgverbruikers bij de huisarts (>10 consulten in 2019)

De groep grootzorgverbruikers bestaat voornamelijk uit 30-49 jarige vrouwen.

Aantal mensen met > 10 huisartsconsulten naar leeftijd

Percentage mannen en vrouwen met >10 huisartsconsulten

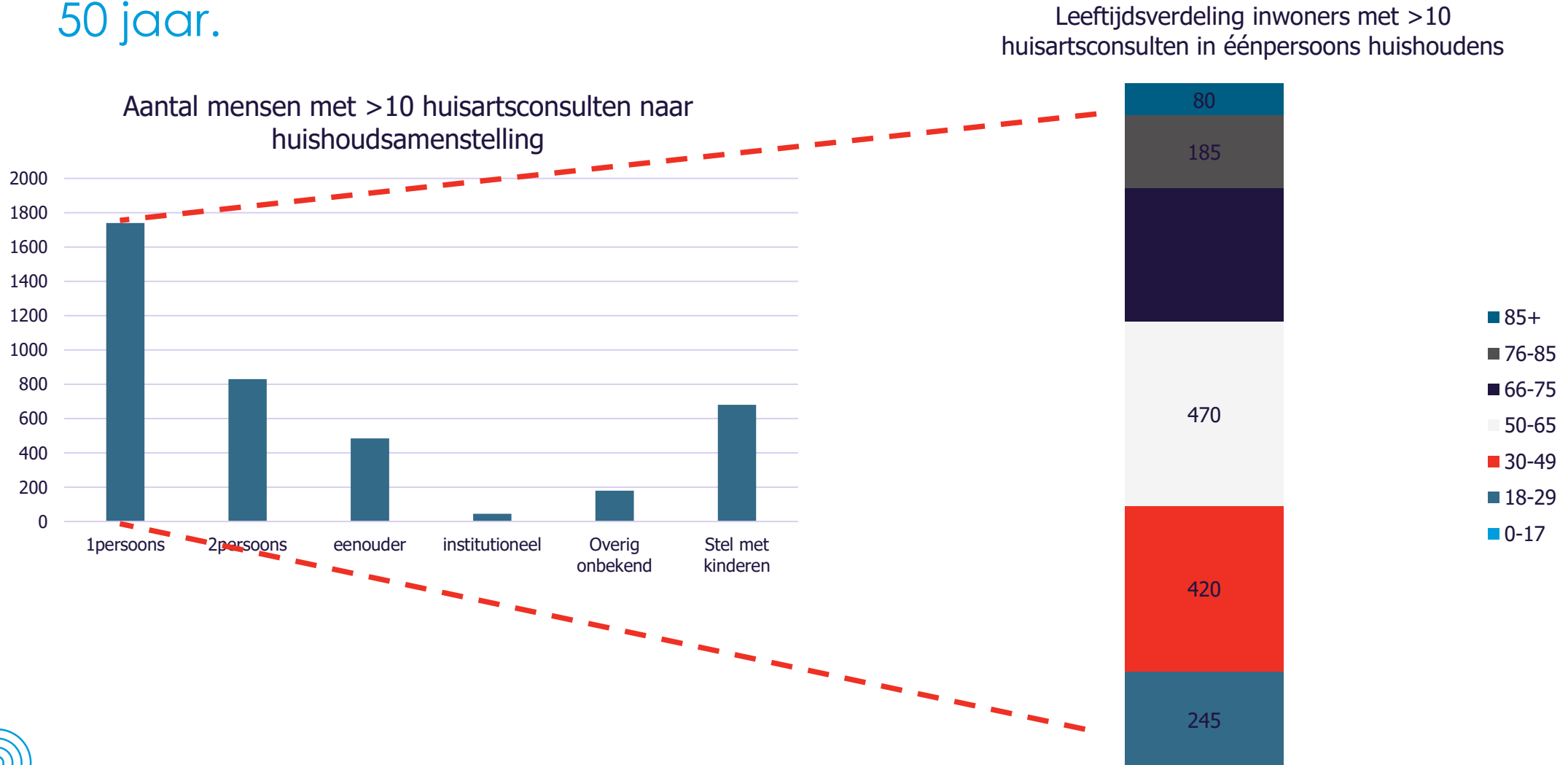

Het aandeel 30-49 jarigen is dan wel het grootst, maar slechts 1 op de 10 inwoners binnen deze leeftijdsgroep in Oud-Oost is een grootgebruiker.

Onder 85+'ers is 52% een grootgebruiker.

Verdieping grootzorgverbruikers bij de huisarts (>10 consulten in 2019)

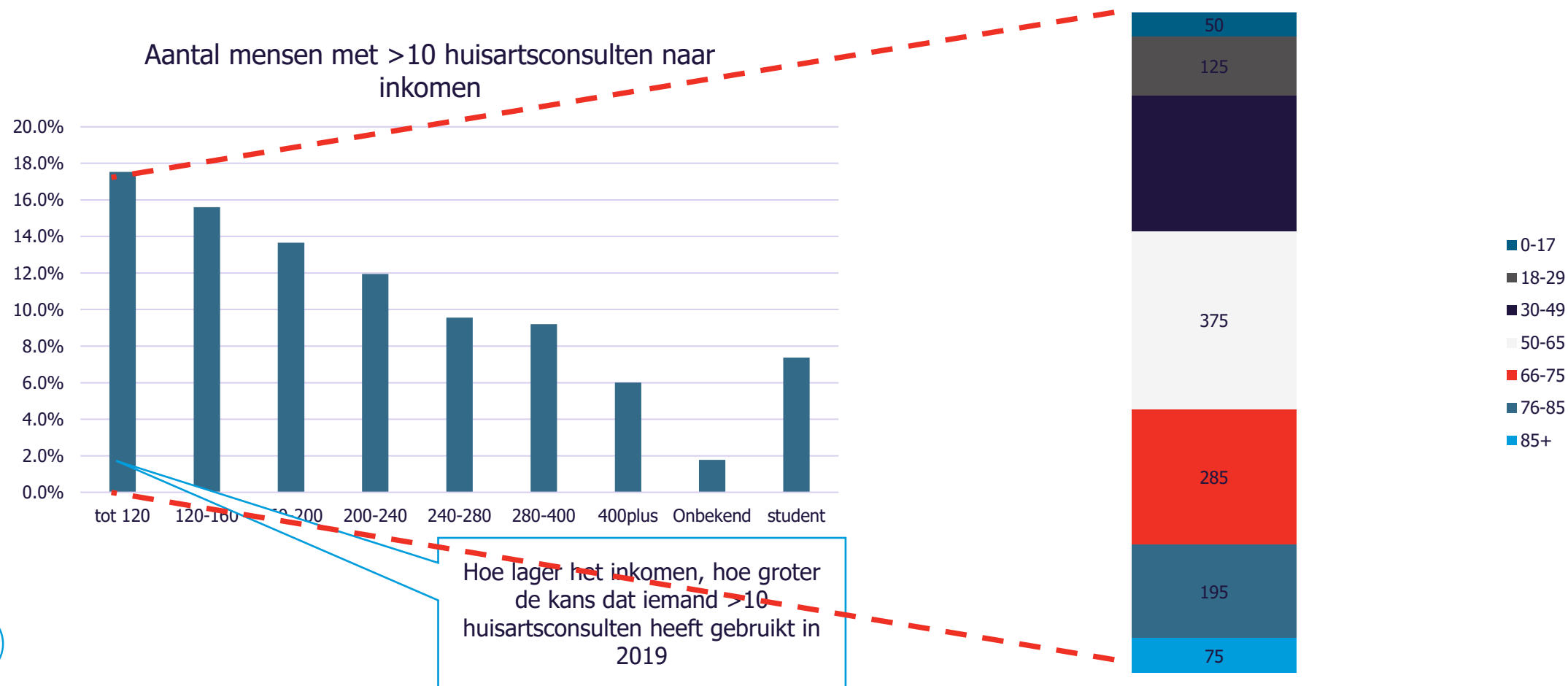
Grootzorgverbruikers zijn vooral éénpersoonshuishoudens boven de 50 jaar.

Verdieping grootzorgverbruikers bij de huisarts (>10 consulten in 2019)

Grootzorgverbruikers zijn vooral armere huishoudens boven de 50 jaar.

Leeftijdverdeling inwoners met >10 huisartsconsulten en lage inkomens (<120%)

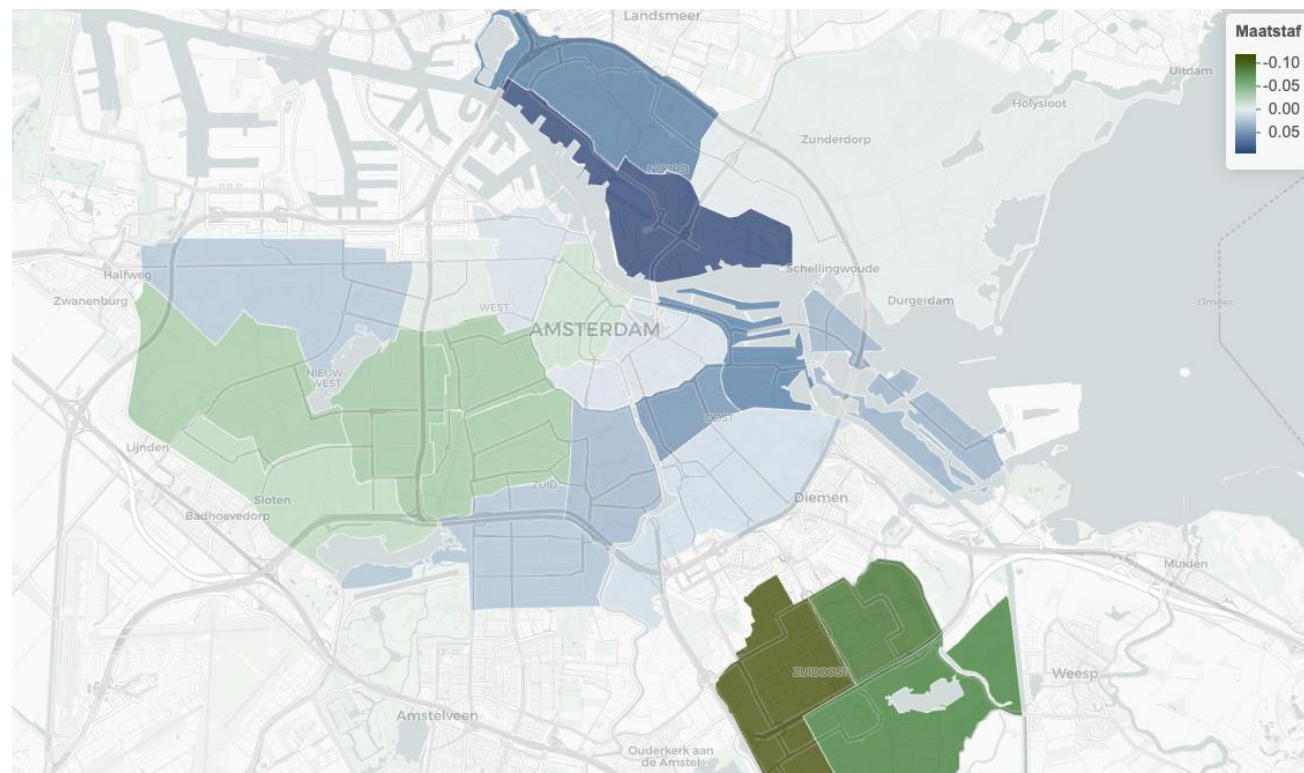
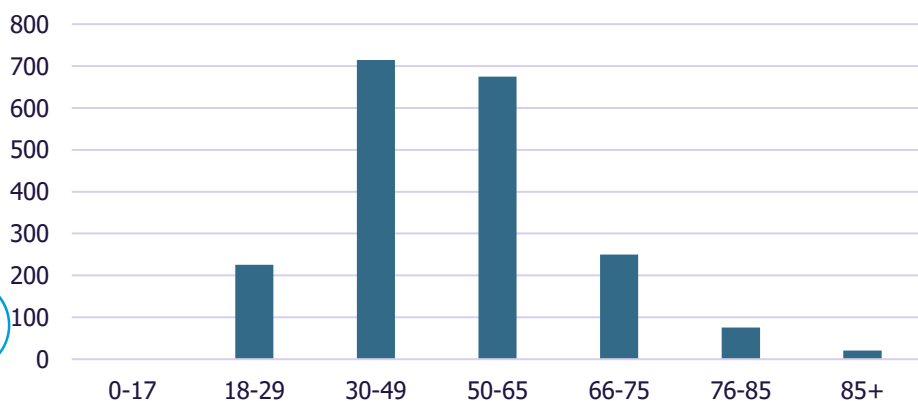

Verdieping aandoeningen - In Oud-Oost wordt meer antidepressiva gebruikt dan je zou verwachten op basis van de samenstelling van de wijken.

- ⊙ Oud-Oost: 1.970 gebruikers antidepressiva bij 36.230 inwoners (=5.4%, in Amsterdam 4.9%)
 - ⊙ Op basis van de samenstelling van de wijk zou je 1.875 gebruikers verwachten, dus er zijn er 5% meer dan verwacht
- ⊙ Wanneer we kijken naar leeftijd en inkomen is het gebruik het meest bij:
 - ⊙ 50-75 jarigen met lage inkomens (<120% van het sociaal minimum)
 - ⊙ 30-49 jarigen met hele lage (<120%), of juist hoge (>280) inkomens. 0-49

'Depressie is gedefinieerd als ATC-code N06A (WHO-classificatie). [o.b.v. advies psychiater]. Het betreft alle geneesmiddelenverstrekking vergoed volgens afspraak op farmaceutische zorg van de basisverzekering gezondheidszorg aan personen ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) betreffende dat jaar.

Gebruik antidepressiva naar leeftijdsgroep

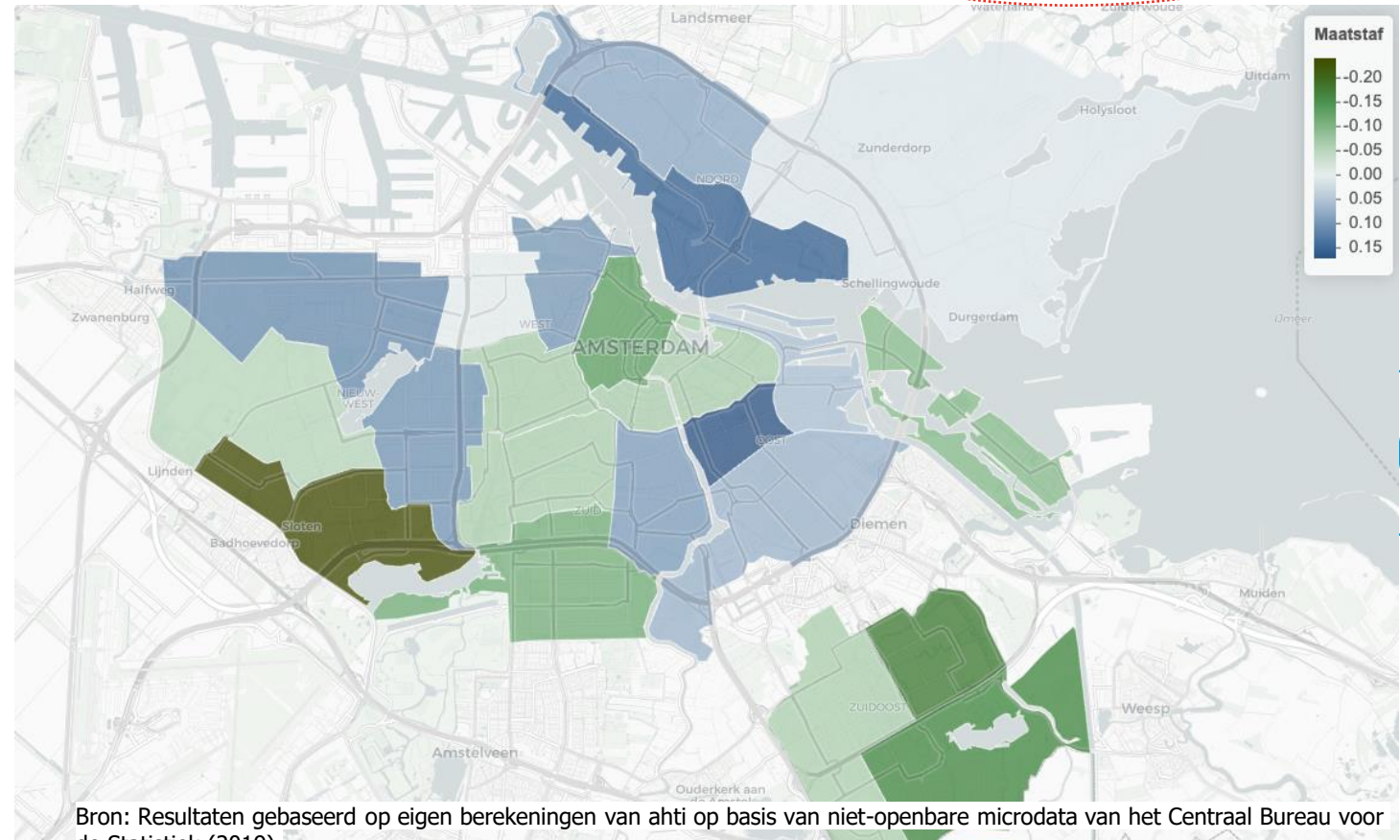
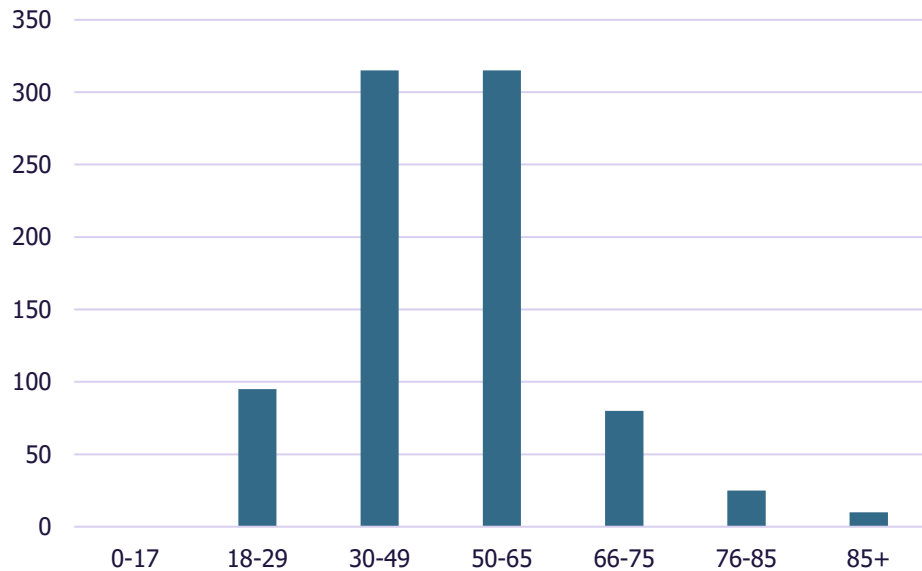
Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen van ahti op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek (2019).

Verdieping aandoeningen - Ook het gebruik van antipsychotica ligt in Oud-Oost hoger dan verwacht.

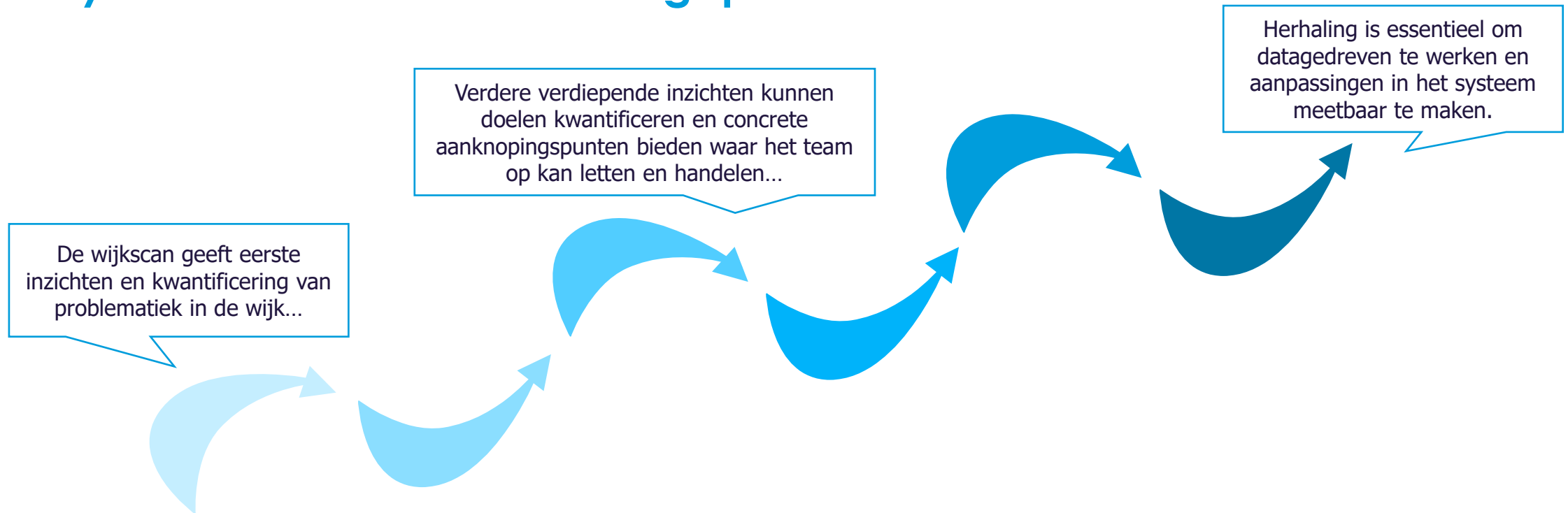
- ⊙ Oud-Oost: 850 gevallen bij 36.230 inwoners (2.35% vd inwoners, in Amsterdam is dit 1.76%)
 - ⊙ Op basis van de samenstelling van de wijk zou je 723 gevallen verwachten, dus er zijn er 17.5% meer dan verwacht

Psychose is gedefinieerd als ATC-code N05A (WHO-classificatie). [o.b.v. input psychiater]
Het betreft alle geneesmiddelenverstreking vergoed volgens aanspraak op farmaceutische zorg van de basisverzekering gezondheidszorg aan personen ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) betreffende dat jaar.

Gebruikers antipsychotica naar leeftijdsgroep

Datagedreven werken in de wijk kan problematiek identificeren, doelen kwantificeren en aanknopingspunten bieden voor aanpassingen in het systeem – mits herhaald toegepast

Team van betrokken professionals in de wijk

- Vakinhoudelijke en regionale toegang, expertise en kennis
- Samenwerking tussen verschillende zorgprofessionals
- Progressief, vernieuwend en nieuwsgierig

Welke combinatie van leeftijd, geslacht, inkomen, huishoudsamenstelling en herkomst verwachten we dat het meest voorkomt in Oud-Oost?

Leeftijd

1. Nederlandse mannen tussen 30 en 49 jaar, hoog inkomen (>400%) en wonend in een tweepersoons huishouden (zonder kinderen)

Geslacht

2. Nederlandse stellen met kinderen (man+vrouw) tussen 30 en 49 jaar, hoog inkomen (>400%)

Migratieachtergrond

3. Nederlandse vrouwen tussen 30 en 49 jaar, hoog in komen (>400%) en wonend in een tweepersoons huishouden (zonder kinderen)

Samenstelling huishouden

Inkomen

Agenda

⊙ **Mogelijke verdieping**

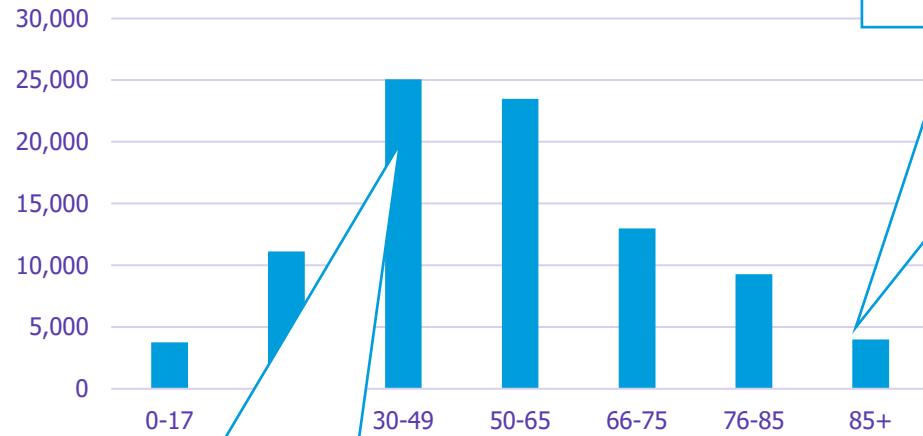

Mogelijke verdiepingen

- ⊙ Inzichten over tijd
- ⊙ Additionele verdieping uitkomstmaat: huisartscontacten opsplitsen naar gebruikers met >10, >20 contacten
- ⊙ Regionaal verdiepen: oud-oost -> subwijken
- ⊙ Zelf samenstellen van profielen om op in te zoomen

Profiel inzoom inwoners met >10 huisartsconsulten - Amsterdam

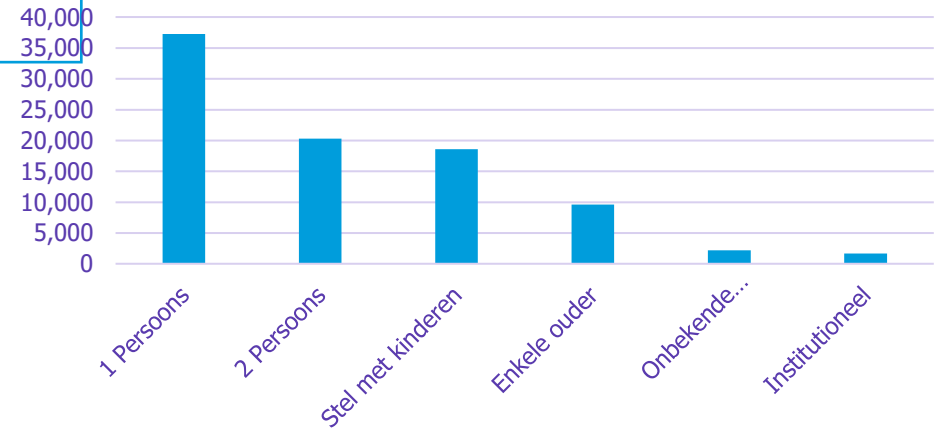
Aantal mensen met >10 huisartsconsulten naar leeftijd

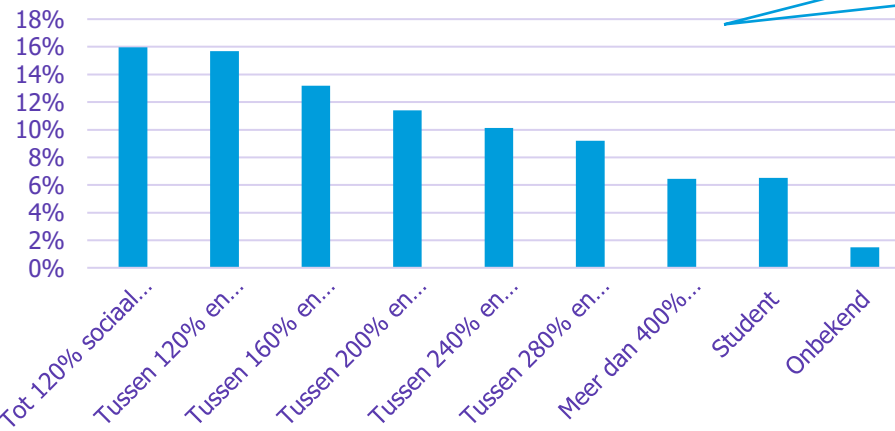
Dit bedraagt 46% van het aantal 85+'ers

Dit bedraagt ongeveer 1/10 inwoners in deze leeftijdsgroep

Aantal mensen met >10 huisartsconsulten naar huishoudsamenstelling

Percentage mensen per inkomensgroep met >10 huisartsconsulten

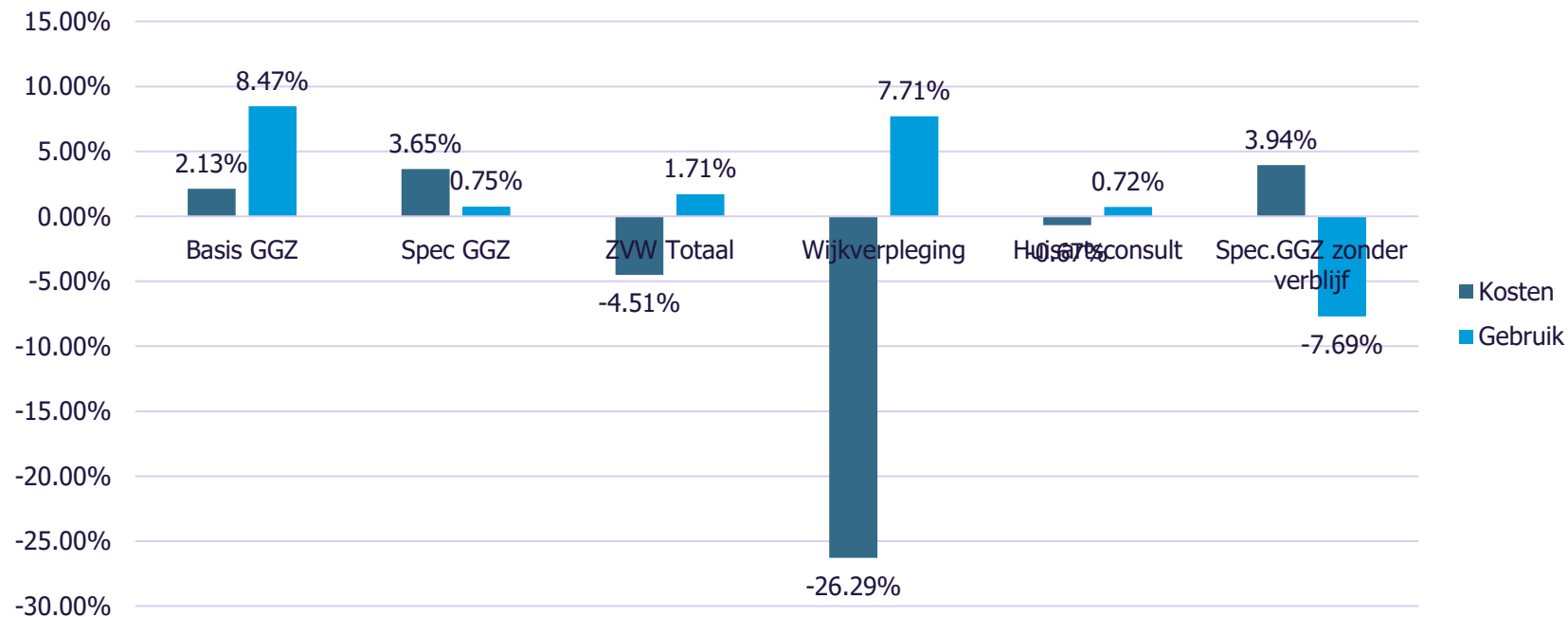

Hoe lager het inkomen, hoe groter de kans dat iemand >10 huisartsconsulten heeft gebruikt in 2019

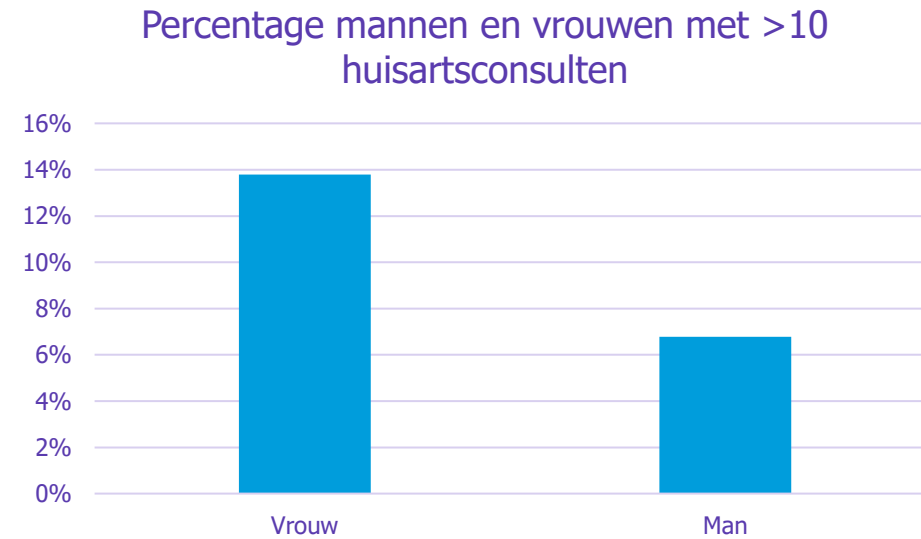
De hogere zorgvraag voor wijkverpleging zit 'm vooral in het hoger aantal gebruikers.

- ⊙ Is dit verschil door teveel kosten per gebruiker of teveel gebruikers?
 - Bij Wijkverpleging zijn de kosten veel lager dan verwacht, maar is het aantal gebruikers hoger

Uitsplitsing kosten / gebruik Oud-Oost tov fictieve vergelijkbare wijk

Profiel inzoom inwoners met >10 huisartsconsulten - AMsterdam

WMO & wlz

WMO:

- ⊙ Er zijn ruim 2900 WMO gebruikers, met name 'hulpmiddelen en diensten'
- ⊙ Er wordt iets (4%) vaker WMO gebruikt dan verwacht in Oud-Oost. Dit zijn vooral de iets 'zwaardere vormen' van WMO gebruik ('verblijf en opvang' +5%; 'ondersteuning' +18%); 'lichtere vormen' van WMO lijken juist minder vaak gebruikt te worden ('huishouderlijke hulp' -5%; hulpmiddelen.diensten -2%)

WLZ:

- ⊙ Er zijn ruim 400 WLZ gebruikers
- ⊙ Kosten aan WLZ zorg zijn hoger dan verwacht (+17%). Dit wordt gedreven door een hoger gebruik (+27%). Met name in de categorie WLZ-verblijf (+43%); maar ook volledig (+22%) en modulair (+10%) pakket thuis is hoger dan verwacht.

Agenda

⊙ ahti en de CBS microdata

ahfi heeft als gemachtigde onderzoeksgroep toegang tot de CBS microdata omgeving

Waarbinnen gedetailleerde informatie van 17mln individuele Nederlanders is verzameld

Deze gegevens zetten we op verschillende manieren in om de ontwikkeling van de zorgstelsel te ondersteunen

Duiden van gebruik en kosten van individuele regelingen en samenloop van regelingen

- Gecorrigeerd voor populatiesamenstelling, op verschillende geografische doorsnijdingen
- Gericht op beleidsinterventies op populatieniveau

Voorspellen van ontwikkeling van aandoeningen / toekomstige zorggebruik / toekomstige zorgkosten

- Gericht op (preventieve) interventies op individueel niveau

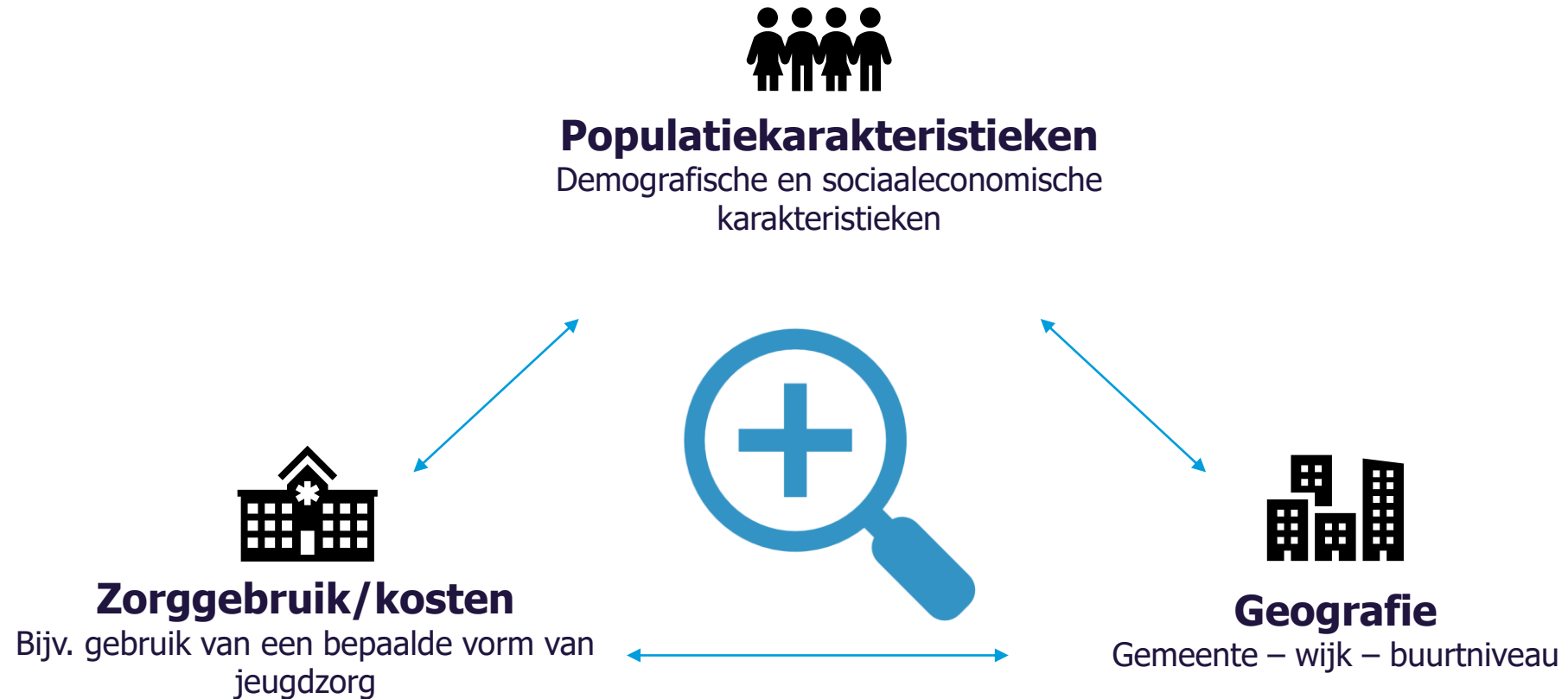
Monitoren van de impact van interventies op populatie en individueel niveau

- Gericht op continue bijsturing
- Vereist upload van data om voldoende actueel te zijn

Selecteren van individuele burgers of zorgaanbieders voor directe communicatie

Hierbij kijken we vanuit drie verschillende dimensies:
populatiekenmerken, zorggebruik en zorgkosten en geografie

De CBS microdata stelt ons in staat om in de breedte volledige populaties te onderzoeken – maar met beperktere (contextuele) diepgang

Data-analyse op CBS microdata:

breed, met beperkte diepte

- Volledige populatie
- Brede set aan achtergrondkenmerken uit verschillende domeinen
- Gestructureerde data, geen verhalende context

Specifieke (case) studies:

smal, met veel diepgang

- (Kleine) steekproef
- Beperkte achtergrondinformatie uit andere domeinen
- Ruimte voor verhalende context

HEALTH INSIGHTS

FUTURE HEALTH

